

MINISTERUL INTEGRARII EUROPENE
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU
PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

2007-2013

**- Fișe detaliate pe domenii de intervenție -
ale Programului Operațional Regional**

DOCUMENT DE LUCRU

BUCUREȘTI
Octombrie 2006

I. INTRODUCERE	3
II. STRATEGIA ȘI OBIECTIVELE PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL	3
III. AXE PRIORITARE ȘI DOMENII MAJORE DE INTERVENȚIE ALE POR	6
III.1. Axa Prioritară 1: Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale	6
III.1.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii județene și locale de transport.....	7
III.2. Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii sociale regionale și locale	13
III.2.1. Reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate...	13
III.2.2 Reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii serviciilor sociale	19
III.2.3. Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență	24
III.2.4. Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea infrastructurii educaționale	28
III.3. Axa Prioritară 3: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local.....	34
III. 3.1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor	34
III.3.2. Reabilitarea siturilor industriale	40
III.3.3. Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale regionale / locale pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor	44
III.4. Axa Prioritară 4. Dezvoltarea turismului regional și local	50
III.4.1 Restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe	50
III. 4.2 Crearea/ dezvoltarea/ modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic.....	56
III. 4.3 Reabilitarea/ extinderea / modernizarea/dotarea structurilor de cazare cu utilitățile conexe, precum și a facilităților de recreere.....	62
III.5. Axa Prioritară 5: Dezvoltare urbană durabilă.....	68
III.6. Axa Prioritară 6: Asistență Tehnică.....	79

I. INTRODUCERE

Programul Complement este un document programatic național elaborat pe baza Programului Operațional Regional. Rolul Programului Complement este de a detalia, pe domenii de intervenție, cine sunt beneficiarii proiectelor, activitățile eligibile, criteriile de eligibilitate și selecție a proiectelor, mărimea alocărilor financiare, sistemul de implementare, monitorizare și evaluare.

Programul Complement conține informații necesare atât celor care implementează Programul Operațional Regional, precum și beneficiarilor acestui Program, adică cei care elaborează proiecte și solicită finanțare pentru aceste proiecte.

Programul Complement este un document care poate fi folosit independent de Programul Operațional Regional. Tocmai de aceea, el va cuprinde un rezumat al strategiei și obiectivelor Programului, stabilindu-se astfel clar legătura dintre cele două documente. Documentul respectă întocmai strategia și obiectivele Programului, precum și ale Planului Național de Dezvoltare și ale Cadrului Național Strategic de Referință 2007-2013.

Programul Complement a fost elaborat de Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional în cooperare cu Agențiile de Dezvoltare Regională. Documentul va fi supus aprobării Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional și poate fi modificat doar cu aprobarea acestuia.

II. STRATEGIA ȘI OBIECTIVELE PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL

Strategia Programului Operațional Regional

Strategia POR reflectă politica României de dezvoltare regională - care a stat la baza elaborării Legii Dezvoltării Regionale (Legea nr. 315/2004) - și procesul de descentralizare, reglementat prin Legea Cadru privind Descentralizarea nr. 339/2004. De asemenea, această Strategie ia în considerare Orientările Strategice ale Comunității și politica de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2007–2013, precum și Strategia Lisabona, care pune un accent deosebit pe sprijinirea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării.

Strategia s-a elaborat în concordanță cu principiul european al subsidiarității, în sensul că ea se bazează pe Strategiile de Dezvoltare ale Regiunilor, elaborate la nivel regional în largi grupuri de lucru parteneriale.

Strategia POR este în concordanță cu obiectivele PND și ale Cadrului Național Strategic de Referință (CNSR) 2007-2013, contribuind la atingerea obiectivului global și a celor

specifice, privind diminuarea disparităților de dezvoltare dintre România și celelalte state membre ale UE.

Programul Operațional Regional vizează toate cele patru domenii prioritare ale CNSR, contribuind la soluționarea majorității problemelor de dezvoltare identificate de Strategia Națională de Dezvoltare. În ce privește resursele umane, deși acestea nu constituie un domeniu de intervenție distinct al Programului Regional, acesta realizează prin sprijinirea diferitelor tipuri de infrastructuri, complementaritatea cu Programul destinat prioritar activităților de formare a resurselor umane.

Fundamentare

Strategia dezvoltării regionale decurge din problemele-cheie identificate în analiza socio-economică a regiunilor și în cadrul acestora, a județelor :

- Creșterea disparităților de dezvoltare între Regiunea București-Ilfov și celelalte Regiuni;
- Dezvoltare neechilibrată între Estul și Vestul țării, respectiv între Regiunile Nord-Est, Sud-Est, Sud, Sud-Vest și Regiunile Vest, Nord-Vest, Centru,
- Existența unor importante disparități intraregionale care reflectă structura mozaicală a dezvoltării economice: în interiorul Regiunilor coexistă zone subdezvoltate cu zone relativ dezvoltate;
- Declinul masiv al orașelor mici și mijlocii, îndeosebi al orașelor mono industriale, generat de restructurarea industrială;
- Declinul socio-economic a numeroase centre urbane mari și diminuarea rolului lor în dezvoltarea arealelor adiacente;
- Grad scăzut de atractivitate a majorității Regiunilor.

Obiectivul general

Sprijinirea și promovarea unei dezvoltări economice și sociale echilibrate a tuturor Regiunilor României, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri care determină creșterea economică, cu prioritate a Regiunilor mai slab dezvoltate. Obiectivul general al strategiei naționale de dezvoltare regională a fost definit plecând de la concluziile analizelor economice și sociale, precum ale analizei SWOT, care au identificat problemele de dezvoltare regională cu care se confruntă România.

Acest obiectiv se va realiza printr-o alocare a fondurilor diferențiată pe regiuni, în funcție de gradul de dezvoltare a acestora și printr-o strânsă coordonare cu acțiunile realizate în cadrul celorlalte Programe Operaționale.

Strategia regională va da prioritate regiunilor rămase în urmă și a zonelor mai puțin dezvoltate din cadrul regiunilor mai prospere. Scopul este de a aloca fonduri acelor domenii de intervenție, măsuri și proiecte care au o influență directă și puternică asupra dezvoltării regionale și locale.

Obiective specifice

Pentru atingerea obiectivului general al dezvoltării regionale, strategia se articulează în jurul următoarelor **obiective specifice**:

- Îmbunătățirea gradului general de atractivitate și accesibilitate a regiunilor
- Creșterea competitivității regiunilor ca locații pentru afaceri;
- Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor
- Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane.

Implementarea strategiei de dezvoltare regională va conduce, în ultimă instanță, la diminuarea disparităților interregionale precum și a disparităților în interiorul regiunilor, între mediul urban și rural, între centrele urbane și arealele adiacente, iar în cadrul orașelor, între zonele atractive pentru investitori și cele neattractive, printr-o mai bună utilizare a sinergiilor regionale.

Scopul POR este de a atinge obiectivul general și obiectivele specifice ale Strategiei de dezvoltare regională, prin acțiuni specific regionale și/sau locale, complementare intervențiilor național - sectoriale, care vor sprijini dezvoltarea regiunilor și vor genera creștere economică.

Axe prioritare tematice

Dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării se va realiza printr-o abordare integrată, bazată pe o combinație a investițiilor publice în infrastructura locală, politici active de stimulare a activităților de afaceri și sprijinirea valorificării resurselor locale, pe următoarele axe prioritare tematice:

- Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale
- Îmbunătățirea infrastructurii sociale
- Consolidarea mediului de afaceri regional și local
- Dezvoltarea turismului regional și local
- Susținerea dezvoltării urbane durabile
- Asistență tehnică pentru sprijinirea implementării POR

III. AXE PRIORITARE ȘI DOMENII MAJORE DE INTERVENȚIE ALE POR

III.1. Axa Prioritară 1: Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale

Fundamentare și Obiective

Schimbările apărute în structura economiei românești după 1990, procesul de integrare europeană și implicit accesul la piețele vest europene, au modificat radical direcția fluxurilor de mărfuri și de călători, determinând o creștere constantă a volumului acestora. În același timp, au crescut și standardele privind calitatea rețelelor de transport, în condițiile introducerii unor reglementări mai stricte privind protecția mediului.

Acest domeniu de intervenție, prin rolul pe care îl are în economia regiunilor, constituie un domeniu prioritar, întrucât reprezintă o precondiție a dezvoltării regiunilor și a unor zone mai izolate în cadrul regiunilor. Existența infrastructurii de transport este esențială pentru a atinge obiectivul Strategiei de la Lisabona, privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă. Rețeaua de transport reprezintă un factor vital în localizarea companiilor, dezvoltarea mediului de afaceri și turismului, fiind determinantă pentru realizarea coeziunii teritoriale în Europa.

Investițiile în infrastructura de transport vor facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive.

Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita, de asemenea, cooperarea interregională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă, și, prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a României pe ansamblu, dar și a fiecărei regiuni în parte.

Luând în considerare nivelul de dezvoltare economică precum și nevoile specifice ale Regiunilor, care dispun de o rețea de transport necompetitivă și insuficient dezvoltată, necorespunzătoare cerințelor pieței unice europene, se așteaptă ca profitabilitatea și valoarea adăugată a investițiilor în infrastructura de transport să crească.

Acest domeniu de intervenție contribuie, astfel, la realizarea obiectivelor identificate în Strategia Națională de Dezvoltare Regională din Cadrul Național Strategic de Referință și este în concordanță cu Orientările Strategice Comunitare ale Politicii de Coeziune care prevăd necesitatea îmbunătățirii accesibilității și atractivității regiunilor.

Conectarea drumurilor județene la rețeaua drumurilor naționale și la rețeaua TEN, prevăzută a se realiza prin POR, are implicații asupra dezvoltării regionale, atrăgând în

circuitul economic zone cu o dezvoltare structurală deficitară. În acest sens, investițiile se vor concentra îndeosebi în acele zone unde caracteristicile cadrului natural, evoluțiile istorice și economice au împiedicat o dezvoltare adecvată a infrastructurii de transport.

Aceste rețele de drumuri vor contribui, pe termen mediu, la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, a accesibilității spre și în interiorul țării, determinând o dezvoltare durabilă a acesteia și, implicit, crearea de noi oportunități de locuri de muncă, inclusiv în zonele rurale.

Obiectiv

Această axă prioritară vizează impulsivitatea dezvoltării economice și a mobilității populației și forței de muncă a regiunilor, precum și creșterea gradului de accesibilitate și atractivitate a regiunilor, prin îmbunătățirea condițiilor oferite de infrastructura de transport.

Domeniu major de intervenție

- **Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene și locale, reabilitarea și modernizarea aeroporturilor regionale și locale**

III.1.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii județene și locale de transport

Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene și locale

Conectarea drumurilor județene la rețeaua de drumuri naționale și la rețeaua TEN, prevăzută a se realiza prin POR, are implicații asupra dezvoltării regionale, atrăgând în circuitul economic zone cu o dezvoltare structurală deficitară. În acest sens, investițiile se vor concentra îndeosebi în acele zone unde caracteristicile topografice ale cadrului natural, evoluțiile istorice și economice au împiedicat o dezvoltare adecvată a infrastructurii de transport.

Aceste rețele de drumuri vor contribui, pe termen mediu, la creșterea fluxurilor de capital, a mobilității forței de muncă, a accesibilității spre și în interiorul țării, determinând o dezvoltare durabilă a acesteia și, evident, la crearea de noi oportunități de locuri de muncă, inclusiv în zonele rurale.

Construirea, reabilitarea și modernizarea prin POR a drumurilor locale (străzi) și a șoselelor de centură (cu statut de drum județean) vor contribui la fluidizarea traficului urban, reducerea timpului de transport, eliminarea blocajelor rutiere și traversarea localităților în condiții de siguranță.

Creșterea numărului persoanelor rănite și decedate în accidente rutiere (peste 4.500 accidente de circulație, soldate cu aproape 1650 morți și 3800 răniți în 2005) este cauzată atât de expansiunea rapidă în ultimii ani a utilizării automobilelor, cât și de calitatea drumurilor - consecință a fondurilor limitate destinate lucrărilor de întreținere - de insuficiența zonelor de siguranță a drumurilor publice și a sistemelor de control și monitorizare a traficului rutier. O altă cauză o constituie absența sau calitatea scăzută a zonelor pietonale și a pistelor pentru biciclete, situație care obligă pietonii și bicicliștii să utilizeze partea carosabilă a drumurilor publice, destinată deplasării autovehiculelor.

Reabilitarea și modernizarea aeroporturilor de interes regional

Reabilitarea și modernizarea prin POR a aeroporturilor de interes regional are ca scop principal scoaterea din izolare a unor Regiuni slab dezvoltate, care nu țin ritmul de creștere economică cu celelalte regiuni ale țării și din cauza accesibilității lor dificile.

Dezvoltarea transportului aerian în aceste regiuni va determina diminuarea timpului de acces, concomitent cu creșterea gradului de atractivitate pentru investitori și pentru localizarea afacerilor în aceste zone.

Reabilitarea și modernizarea porturilor de interes regional

Reabilitarea și modernizarea prin POR a porturilor de interes regional are ca scop atragerea în circuitul economic central și vest european, a unor zone periferice ale țării, cu infrastructură feroviară și rutieră insuficient dezvoltată. Existența canalului navigabil Rhin - Main - Dunăre, pe care s-au localizat concentrații urban - industriale importante ale Europei, constituie o oportunitate insuficient exploatată economic de țara noastră și Bulgaria, în contextul integrării economice europene.

Complementar cu celelalte tipuri de transport (rutier, feroviar), transportul fluvial, modalitate tradițională de transport, poate contribui la eficientizarea transportului de mărfuri și călători, așa cum recomandă și Carta albă a politicii europene de transport.

Comparativ cu transportul rutier și feroviar, care se confruntă adesea cu probleme de blocaje în trafic și capacitate limitată, transportul fluvial se caracterizează printr-un grad de siguranță mai ridicat (chiar și în cazul transportului de bunuri periculoase), dispunând, în același timp, de un potențial insuficient exploatat. De asemenea, consumul de combustibil pe tonă-kilometru, utilizat pentru transportul mărfurilor, reprezintă 1/6 din consumul înregistrat pe rețeaua rutieră și 1/2 din cel înregistrat în traficul feroviar. În plus, cantitatea de noxe emisă este insignifiantă.

În conformitate cu ultimele studii din domeniu, costurile totale externe realizate în transportul fluvial (în termeni de accidente produse, blocaje în trafic, emisii de gaze, poluarea mediului) sunt de 7 ori mai reduse decât cele înregistrate în cazul transportului rutier.

Operațiunile (proiectele) orientative se vor axa pe:

- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri locale din mediul urban;
- Construcția / reabilitarea / modernizarea șoselelor de centură (cu statut de drum județean) pentru eliminarea blocajelor rutiere și traversarea, în condiții de siguranță, a localităților;
- Reabilitarea și modernizarea aeroporturilor de interes regional/local
- Reabilitarea și modernizarea porturilor de interes regional/local

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

36 luni

Solicitanți

- Autorități ale administrației publice locale (cu excepția celor din mediul rural)

Areale / zone și / sau grupuri țintă

Localități cu infrastructură de transport deficitară, atât sub aspectul calității / densității, cât și sub aspectul capacității de transport, care împiedică dezvoltarea lor economică

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Transport</i>
23	Rețeaua regională și locală de drumuri
29	Aeroporturi
30	Porturi

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor:

- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului;
- Proiectul are studiu de fezabilitate;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile financiare ale proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectul trebuie să se încadreze în strategia națională privind realizarea, dezvoltarea, modernizarea rețelei de transport de interes național și european (Legea 203 / 2003, republicată);
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 1;
- Proiectele propuse trebuie să respecte cerințele Planurilor de Amenajare a Teritoriului și a Planurilor de Urbanism și să dețină avizele corespunzătoare studiului de fezabilitate;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 1;
- Drumurile de centură și / sau variantele ocolitoare trebuie să fie drumuri județene;

- Aeroporturile / porturile de interes regional /local propuse pentru finanțare să nu fie situate pe rețeaua TEN-T (care sunt finanțabile din POS Transport), conform listei anexate;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului.

➤ **Criteria de evaluare a proiectelor:**

- Proiectele trebuie să fie eficiente din punct de vedere economic și să aibă impact favorabil asupra economiei regiunii în care este localizat (atragera investitorilor, economisirea timpului și a carburanților, reducerea costurilor de operare a autovehiculelor, crearea de locuri de muncă, etc.), precum și asupra mediului ambiant;
- Proiectele trebuie să asigure crearea unor legături de transport mai bune între regiuni și în interiorul regiunilor, între centrele urbane ale regiunii și/sau între centre urbane și zone adiacente periferice (urban/rural);
- Proiectele trebuie să contribuie la scoaterea din izolare a unor areale (zone unde dificultățile cadrului natural și evoluția economică au împiedicat reabilitarea/modernizarea infrastructurii de transport);
- Proiectele trebuie să respecte normele europene privind siguranța traficului și siguranța călătorilor;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile după încetarea finanțării, să dovedească existența surselor financiare pentru întreținere, reparații etc.;
- Studiile privind intensitatea și frecvența traficului rutier (impactul negativ al traficului greu asupra construcțiilor și stării de sănătate a locuitorilor) să demonstreze necesitatea construirii/reabilitării drumurilor de centură;
- Studiile să dovedească cerința de trafic aerian din zona în care se propune reabilitarea / dezvoltarea/ modernizarea unui aeroport ;

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicator	Unitate de măsură	Nivelul de Bază	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
Output/Implementare					
Lungimea drumurilor județene reabilite/modernizate	Km		2004	Rapoarte Monitorizare POR - SMIS	4000
Lungimea străzilor orașenești reabilite/modernizate	Km		2005	Rapoarte Monitorizare POR	-
Aeroporturi de interes regional/local reabilite/modernizate	Nr. proiecte		-	Rapoarte Monitorizare POR	-
Porturi de interes regional/local reabilite/modernizate	Nr. proiecte		-	Rapoarte Monitorizare POR /	-
Rezultat					
Reducerea timpului de transport pe drumurile reabilite	Minute		-	Rapoarte evaluare /Anchete de teren	-

Organismul competent pentru efectuarea plăților către solicitant

MIE - Direcția de Certificare și Plăți Programe

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 1.000.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect: 25.000.000 Euro

Plan financiar

- Euro -

Buget total	963.240.000
Contribuția comunitară (FEDR)	818.750.000
Contribuția națională	144.490.000
Buget de stat	125.230.000
Buget local	19.260.000

Finanțare din FEDR - Max 85% din costurile eligibile

Cofinanțare din fonduri de la bugetul de stat și bugetele locale:

- din bugetul de stat – MFP - 13% din totalul cheltuielilor eligibile
- din bugetele locale – 2% din total cheltuielile eligibile

Ajutorul de stat

Acest domeniu de intervenție nu intră sub incidența **ajutorului de stat** întrucât solicitanții de proiect sunt autorități ale administrației publice locale, deci nu sunt agenți economici.

În situația în care autoritatea publică, în calitate de solicitant de proiect, decide să încredințeze unui agent economic, spre administrare (pentru întreținere, operare, etc.), rezultatele proiectului implementat, aceasta se va face prin licitație publică, conform regulilor achizițiilor de stat și nu în mod direct, pentru evitarea distorsionării competiției pe piață. Prin urmare, proiectul respectiv nu intră sub incidența regulilor ajutorului de stat.

În cazul proiectelor de reabilitare a porturilor și aeroporturilor, investițiile prevăzute în aceste proiecte sunt numai investiții de infrastructură publică. Așa cum s-a menționat, infrastructura publică reabilitată va fi dată spre utilizare agenților economici (companii aeriene) în mod nediscriminatoriu, neselectiv, pe o bază competitivă, ceea ce face ca aceste proiecte să nu implice aplicarea regulilor ajutorului de stat.

Respectarea cerinței de protejare a mediului

Dezvoltarea unei infrastructuri eficiente de transport contribuie la raționalizarea/ fluidizarea traficului, drumurile de ocolire reducând nivelul poluării, mai ales din interiorul orașelor.

De asemenea, se va avea în vedere protejarea habitatelor diferitelor specii avi-faunistice, mai ales în cazul în care artera de transport reabilitată traversează sau se află în apropierea unei arii naturale protejate.

III.2. Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii sociale regionale și locale

Obiectiv general

Această axă prioritară vizează îmbunătățirea infrastructurii sănătății, serviciilor sociale, serviciilor de siguranță publică pentru situații de urgență și a infrastructurii educaționale, în scopul creării premiselor necesare pentru asigurarea populației cu serviciile esențiale, de maximă importanță și utilitate pentru atingerea obiectivului european al coeziunii economice și sociale. Existența acestor infrastructuri determină creșterea gradului de atractivitate al regiunilor, integrarea resurselor umane pe piața muncii și, în final, creștere economică.

Principalele **domenii de intervenție** identificate în cadrul acestei axe prioritare, sunt:

- Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate;
- Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor sociale;
- Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență;
- Reabilitarea /modernizarea/dezvoltarea infrastructurii educaționale.

Domeniul major de intervenție:

III.2.1. Reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

Fundamentare și obiective

Strategia națională de sănătate publică vizează dezvoltarea unui sistem de prevenire și tratare modern, performant, accesibil tuturor categoriilor de persoane afectate, precum și a unui sistem eficient de servicii de urgență. Infrastructura acestor servicii se situează mult sub standardele europene, iar lipsa unui management adecvat și a investițiilor a condus la un proces continuu de deteriorare.

Pentru refacerea echilibrului între serviciile de medicină primară și cele de medicină secundară, afectate de evoluția sistemului sanitar din ultimii ani, un rol important îl are dezvoltarea **serviciilor ambulatorii** (de spital și de specialitate), acestea asigurând latura preventivă a serviciilor de sănătate.

Este de așteptat ca reabilitarea și dotarea ambulatoriilor cu aparatură modernă de investigații, recuperare și fizioterapie și chiar de tratament, să mute centrul de greutate al tratamentului din spitale, unde costurile sunt mari, astfel încât majoritatea cazurilor să fie rezolvate în ambulatorii, iar internările să se facă numai pentru cazurile grave, chirurgicale și pe cât posibil cât mai aproape de ziua intervenției, durata spitalizării reducându-se la jumătate.

De asemenea, amplasarea ambulatoriilor în spitale sau în apropierea acestora este de natură să ducă la îngrijiri de calitate, cu costuri scăzute, datorită echipamentelor și personalului medical calificat din spitale și, în același timp, să asigure securitatea actului medical. Pe de altă parte, existența unor centre ambulatorii în zone greu accesibile unde nu sunt amplasate spitale pot contribui la furnizarea unor servicii medicale corespunzătoare la nivelul comunităților, fără a mai fi necesară deplasarea pacienților.

Serviciile de urgență din spitale, precum și spitalele de urgență sunt suprasolicitate și încărcate cu cazuri care nu fac neapărat obiectul asistenței de urgență, acesta fiind mai degrabă efectul unei tendințe sociale, care, pentru a fi contracarată, va necesita ani de zile. Prin urmare, pentru eficientizarea sistemului, și pentru preluarea și tratarea la cele mai înalte standarde a urgențelor grave, strategia națională în domeniul sănătății prevede dezvoltarea unei rețele de 8 spitale regionale, destinate cu precădere tratării urgențelor și cazurilor foarte grave.

Programul Operațional Regional sprijină implementarea strategiei naționale care vizează eficientizarea serviciilor de sănătate, prin reabilitarea și echiparea ambulatoriilor, precum și prin reabilitarea și echiparea secțiilor de urgență ale spitalelor regionale, în funcție de particularitățile și nevoile locale și regionale.

Identificarea, la nivel regional, a ambulatoriilor care necesită modernizări și dotări cu echipamente, precum și a spitalelor cu rol de spital regional se va realiza în concordanță cu prioritățile stabilite de Strategia Națională de Sănătate Publică, Strategiile și Planurile de Dezvoltare ale Regiunilor, precum și în conformitate cu reglementările Legii pentru reformă în domeniul sănătății.

Obiective: îmbunătățirea calității serviciilor de asistență medicală și repartizarea teritorial - regională echilibrată a acestora pe teritoriul țării, pentru asigurarea unui acces egal al cetățenilor la serviciile de sănătate.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

- Reabilitarea, modernizarea și echiparea ambulatoriilor de specialitate și ambulatoriilor din spitale;

- Reabilitarea, modernizarea și echiparea secțiilor de urgență din cadrul spitalelor regionale.

Tipuri de operațiuni:

- reabilitare, modernizare clădiri;
- reabilitarea /modernizarea utilităților generale și specifice;
- facilități de acces pentru persoane cu dizabilități fizice;
- achiziționare echipamente.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanți:

Autorități ale administrației publice locale.

Areale / zone și /sau grupuri țintă

- Localitățile cu servicii ambulatorii existente de o calitate necorespunzătoare, conform standardelor;
- Secțiile de urgență din Spitalele regionale stabilite de Ministerul Sănătății în concordanță cu strategia națională în domeniu.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Investiții în infrastructură socială</i>
76	Infrastructura serviciilor de sănătate

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimenisiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone Rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor:

- Proiectele trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al clădirilor;
- Proiectele trebuie să aibă studii de fezabilitate, care va include obligatoriu autorizațiile și aprobările necesare implementării;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectele propuse trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Naționale de Sănătate Publică (2004) și să fie în concordanță cu Legea pentru Reformă nr. 95/2006;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 2, se încadrează în zonele țintă sau este inclus pe lista spitalelor regionale, stabilită de Ministerul Sănătății;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 2;

➤ **Criterii de evaluare a proiectelor:**

- Activitățile proiectului pot fi realizate la termenele propuse și cu ajutorul financiar solicitat;
- Localizarea proiectului - în zone cu servicii medicale ambulatorii de specialitate / de spital de o calitate necorespunzătoare standardelor în domeniu;
- Numărul persoanelor arondate, potențiale beneficiare de serviciile ambulatorii oferite de unitatea propusă spre reabilitare și sau modernizare;
- Gradul de deteriorare al clădirilor propuse pentru reabilitare și gradul de uzură al instalațiilor acestora să fie de minim 20%;
- Proiectele trebuie să fie sustenabil după încetarea finanțării, să dovedească existența surselor financiare pentru funcționare, întreținere, reparații etc.;
- Ponderea echipamentelor în valoarea totală a proiectului, să nu depășească 25 %.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de Program	Unitate de măsură	Nivelul de Baza	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
Output/Implementare					
Unități medicale reabilitate /echipate pe tip de unități: ambulatorii /secții de urgență din spitalele regionale	Nr	0	2006	Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	
Rezultat					
Utilizatori ai serviciilor oferite de unitățile medicale reabilitate/pe tipuri de unități: ambulatorii /spitale regionale de urgență	Nr.	0	2006	Rapoarte evaluare POR/ Anchetă de teren	

Organismul competent care efectuează plățile către beneficiari

MIE - Direcția de Certificare și Plăți Programe

Mărimea alocărilor financiare

Costul total minim al unui proiect: 200.000 Euro

Costul total maxim al unui proiect:

- pentru ambulatorii 1.000.000 Euro
- pentru secțiile de urgență din spitalele regionale, 25.000.000 Euro

Planul Financiar

- Euro -

Buget total	192.645.000
Contribuția comunitară (FEDR)	163.748.250
Contribuția națională	28.896.750
- buget de stat	25.043.850
- buget local	3.852.900

Finanțare din FEDR -_Max 85% din costurile eligibile

Cofinanțare din fonduri de la bugetul de stat si bugetele locale:

- din bugetul de stat – MFP - 13% din totalul cheltuielilor eligibile
- din bugetele locale – 2% din total cheltuielile eligibile

Ajutor de Stat

Investițiile finanțate din cadrul subdomeniului de intervenție „Reabilitarea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate” nu intră sub incidența prevederilor ajutorului de stat.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

Unul din criteriile de eligibilitate a proiectelor se referă la existența avizelor necesare și în primul rând avizul de mediu. Existența acestui aviz de mediu asigură protejarea mediului în procesul implementării proiectelor.

Egalitate de șanse

Prin însuși obiectivul acestei intervenții, constituit de îmbunătățirea capacității și calității serviciilor de asistență medicală și repartizarea teritorial - regională echilibrată a acestora pe teritoriul țării, pentru asigurarea unui acces egal al cetățenilor la serviciile de sănătate, se urmărește respectarea egalității de șanse în accesarea serviciilor de sănătate, indiferent de dizabilități, gen, etnie sau religie.

Domeniul major de intervenție:

III.2.2 Reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Fundamentare și obiective

Analizele POR au evidențiat situația precară a infrastructurii serviciilor sociale și necesitatea realizării de investiții în reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirilor în care se desfășoară acestea. Totodată, necesitatea investițiilor apare și ca urmare a stabilirii unor standarde minime de calitate pentru serviciile sociale ce trebuie să fie îndeplinite de centrele rezidențiale, care oferă servicii de cazare de până la 24 ore.

În multe situații, calitatea slabă a infrastructurii și lipsa dotărilor cu echipamente obligă persoanele aparținând grupurilor sociale defavorizate să apeleze la servicii sociale din alte zone, îndepărtate de domiciliu. În același timp, această situație afectează și desfășurarea în condiții normale a activităților de pe piața muncii din două motive: pe de o parte din cauza faptului că nu se acordă asistență calificată și suficientă persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, care ar putea fi reinsertate pe piața muncii; pe de altă parte persoanele active care au în familie membri dependenți alocă un timp important îngrijirii acestora, dar insuficient și necalificat, cu repercusiuni atât asupra celui dependent, care nu beneficiază de îngrijire specializată permanentă, cât și asupra calității muncii și vieții persoanelor care au în familie membri cu diferite dizabilități, sau a persoanelor singure care au în îngrijire copii minori. Îmbunătățirea și diversificarea serviciilor sociale oferite de centrele multifuncționale și rezidențiale poate contribui la degrevarea membrilor activi ai familiilor de grija persoanelor dependente pe perioada orelor de lucru și la creșterea calității muncii și vieții atât a celor activi, cât și a celor dependenți.

Centrele sociale cu destinație multifuncțională pot acoperi o gamă variată de servicii, cu scopul de a ajuta persoanele în dificultate, începând cu acceptarea lor în centru, până la rezolvarea problemelor specifice cu care acestea se confruntă, temporar sau permanent (materiale, financiare, culturale, juridice și administrative, relaționale, ocupaționale, medicale), inclusiv prin organizarea unor ateliere de lucru pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independente și a competențelor profesionale.

Dezvoltarea acestor centre sociale va fi completată de investiții în centrele rezidențiale deja existente, care asigură servicii de cazare de lungă durată, asigurându-se astfel un cadru adecvat de găzduire și îngrijire a persoanelor aflate în dificultate.

Prin urmare, implementarea unor astfel de proiecte va avea rezultate pozitive, atât din punct de vedere umanitar, cât și din punct de vedere al reinsertiei pe piața muncii a numeroase persoane aflate în dificultate.

Identificarea la nivel regional a proiectelor de reabilitare, modernizare și dotare a infrastructurii centrelor sociale și rezidențiale se va realiza în concordanță cu prioritățile

stabilite prin Strategia Națională privind Serviciile Sociale, precum și cu nevoile identificate prin strategiile județene de incluziune socială și strategiile și Planurile de Dezvoltare ale Regiunilor.

Obiective: îmbunătățirea calității și a capacității serviciilor sociale acordate prin sprijinirea echilibrată a acestora pe întreg teritoriul țării, pentru asigurarea unui acces egal al cetățenilor la astfel de servicii.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

- Reabilitarea / modernizarea / echiparea clădirilor centrelor sociale;
- Reabilitarea / modernizarea / echiparea clădirilor în care funcționează centre rezidențiale.

Tipuri de operațiuni

- Reabilitarea/ modernizarea clădirilor centrelor;
- Modernizarea utilităților generale și specifice ale centrelor sociale și rezidențiale;
- Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități;
- Dotare cu echipamente adaptate situației beneficiarilor de servicii oferite de centre, inclusiv echipamente pentru persoane cu dizabilități.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanții

- Autorități ale administrației publice locale în parteneriat cu furnizorii de servicii sociale: furnizori publici/ONG-uri, acreditați în condițiile legii, care activează în comunitatea respectivă;
- Furnizorii de servicii sociale: furnizori publici/ONG-ur, acreditați în condițiile legii, care activează în comunitatea respectivă.

Areale /zone și /sau grupuri țintă

Localități cu dotări infrastructurale pentru servicii sociale deficitare și /sau care nu asigură condiții de funcționare și de viață conform standardelor de calitate prevăzute de legislația în vigoare (MMSSF).

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Investiții in infrastructură socială</i>
79	Alte infrastructuri sociale

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor:

- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar, sau după caz, concesionar al clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectul au studii de fezabilitate, inclusiv toate avizele necesare;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;

- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectul trebuie să fie în concordanță cu cel puțin una dintre următoarele prevederi normative:
  - Legea 47/2006 pentru aprobarea Sistemului Național de Asistență Socială;
  - Strategia Națională pentru Dezvoltarea Serviciilor Sociale (HG 1826/2005);
  - Strategia Națională pentru Protecția, Integrarea și Incluziunea Socială a Persoanelor cu Handicap (HG 1175/2005);
  - Strategia Națională de Prevenire a Violenței în Familie (HG 686/2005);
- Proiectul trebuie să fie în concordanță cu planurile județene anti sărăcie și de promovare a incluziunii sociale;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 2;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 2.

➤ **Criterii de evaluare a proiectelor**

- Activitățile proiectului pot fi realizate la termenele propuse și cu ajutorul financiar solicitat;
- Gradul de deteriorare al clădirilor propuse pentru reabilitare și gradul de uzură al instalațiilor acestora să fie de minim 20%;
- Gradul de diversificare a serviciilor sociale acordate în cadrul centrului social cu scop multifuncțional;
- Proiectele trebuie să fie sustenabil după încetarea finanțării, să dovedească existența surselor financiare pentru funcționare, întreținere, reparații etc.;
- Ponderea echipamentelor în valoarea totală a proiectului, să nu depășească 25 % în cazul proiectelor pentru centre rezidențiale și 50% pentru centrele sociale.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de Program	Unitate de măsură	Nivelul de Baza	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
Output/implementare					
Unități pt servicii sociale reabilitate/echipate, pe tipuri de centre: multifuncționale și rezidențiale	Nr	0	2006	Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	270
Rezultat					
Utilizatori de servicii sociale, acordate de unitățile sociale reabilitate – total/pe tipuri de centre : multifuncționale /rezidențiale	Nr.	0	2006	Anchete de teren/ Rapoarte evaluare POR	-

Organismul competent care efectuează plățile către beneficiari

MIE - Direcția de Certificare și Plăți Programe

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 200.000 Euro;
- Costul total maxim al unui proiect: 1.000.000 Euro.

Planul Financiar

- Euro -

Buget total	104.945.000
Contribuția comunitară (FEDR)	89.203.250
Contribuția națională	15.741.750
- buget de stat	13.642.850
- contribuția locală	2.098.900

Finanțare din FEDR - Max 85% din costurile eligibile

Cofinanțare din fonduri de la bugetul de stat și bugetele locale:

- **din bugetul de stat** – MFP - 13% din totalul cheltuielilor eligibile
- **din bugetele locale** – 2% din total cheltuielile eligibile

Ajutor de Stat

Investițiile finanțate din cadrul subdomeniului de intervenție „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii serviciilor sociale” nu intră sub incidența prevederilor ajutorului de stat.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

Unul din criteriile de eligibilitate a proiectelor se referă la existența avizelor necesare și în primul rând avizul de mediu. Existența acestui aviz de mediu asigură protejarea mediului în procesul implementării proiectelor.

Egalitate de șanse

Unul dintre criteriile specifice de eligibilitate a proiectelor se referă clar la concordanța acestora cu planurile județene anti sărăcie și de promovare a incluziunii sociale. Concordanța cu și respectarea acestor planuri asigură prin urmare respectarea oportunităților egale pentru femei și bărbați, așa cum sunt prevăzute de Legea 202/2002 republicată în MO 135/2005 - precum și promovarea de șanse egale pentru persoane cu dizabilități și indiferent de etnie, confesiune etc, contribuind la reconcilierea vieții familiale și profesionale și incluziunea grupurilor sociale dezavantajate.

Domeniul major de intervenție:

III.2.3. Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență

Fundamentare și obiective

Conceptul Strategic Național privind organizarea intervențiilor în situații de urgență, de acordare a asistenței medicale de urgență și a primului ajutor calificat prevede îmbunătățirea capacității și calității sistemului siguranței publice prin crearea a opt baze regionale. Acestea vor fi localizate la nivel regional, în județul cu cea mai multă experiență în acest domeniu, de unde vor fi coordonate intervenții integrate în caz de dezastre majore.

Programul Operațional Regional va susține acest obiectiv strategic prin investiții în achiziționarea de echipamente specifice, atât pentru dezvoltarea celor 8 baze operaționale regionale care vor înlesni intervenții integrate în caz de dezastre sau accidente (rutiere, etc.), cât și pentru îmbunătățirea dotării bazelor județene existente, în funcție de specificul diferitelor zone (expuse cutremurelor, inundațiilor, eroziunii).

Este de așteptat ca dezvoltarea acestui sistem organizatoric, concomitent cu îmbunătățirea dotărilor cu echipamente, să conducă la creșterea gradului de siguranță a populației și la primirea ajutorului de urgență calificat în timpul cel mai scurt.

Obiective: îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare prin reducerea timpului de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență.

Activități eligibile și operațiuni:

- Dotarea cu echipamente a bazelor operaționale regionale pentru intervenții în situații de urgență;
- Dotarea cu echipamente a bazelor operaționale județene pentru intervenții în situații de urgență.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanți

- Consiliile județene desemnate - prin „Actul de asociere / parteneriat” între toate consiliile județene ale unei regiuni - să depună proiectele regionale integrate - din regiunile de dezvoltare: Nord-Est, Sud-Est, Sud, Sud-Vest, Vest, Nord-Vest, Centru;
- Consiliul General al Municipiului București pentru regiunea București-Ilfov.

Areale / zone și /sau grupuri țintă

- Județele desemnate pentru localizarea bazelor operaționale regionale/județene pentru intervenții în situații de urgență.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
53	prevenirea riscurilor

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ *Criterii de eligibilitate a proiectelor:*

- Proiectele trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Existența avizelor necesare, inclusiv avizul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;
- Solicitantul de proiect (parteneri/asociați) trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Costurile proiectelor trebuie să se încadreze în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectele trebuie să fie în concordanță cu documentul strategic al Ministerului Administrației și Internelor - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență denumit „Concepția privind organizarea intervenției în situații de urgență, de acordare a asistenței medicale de urgență și a primului ajutor calificat” și să justifice necesitatea activităților pe care le presupune;
- Proiectele trebuie să contribuie la realizarea obiectivelor stabilite în Documentul strategic privind organizarea intervenției în caz de urgență;
- Act de asociere încheiat între Consiliile Județene beneficiare ale proiectului regional, prin care se obligă să cofinanțeze proiectul ;
- Pentru o regiune, proiectul se depune de consiliul județean unde este localizată baza operațională, care reprezintă și celelalte județe din regiune;
- Echipamentele care urmează să se achiziționeze prin proiect trebuie să se găsească în lista cu necesarul de echipamente estimat de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și să aibă avizul Inspectoratului;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 2;
- Solicitantul (în asociere / parteneriat) să fie eligibil în cadrul axei prioritare 2;
- Proiectul să fie localizat în conformitate cu lista menționată.

➤ *Criterii de evaluare a proiectelor*

- Echipamentele solicitate prin proiect trebuie să respecte standardele europene în domeniu;
- Justificarea necesității proiectului.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de Program	Unitate de măsură	Nivelul de Baza	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
Output/implementare					
Nr. unități mobile echipate pentru intervenții de urgență	Nr	0	2006	Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	510

Rezultat					
Timpul mediu de răspuns în situații de urgență /Regiuni și tipuri de intervenție	Nr.	-	-	Anchete de teren/ Rapoarte evaluare	-

Organismul competent care efectuează plățile către beneficiari

MIE - Direcția de Certificare și Plăți Programe

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 3.000.000 Euro;
- Costul total maxim al unui proiect: 15.000.000 Euro.

Planul Financiar

- Euro -	
Buget total	87.700.000
Contribuția comunitară (FEDR)	74.545.000
Contribuția națională	13.155.000
- buget de stat	11.401.000
Buget local	1.754.000

Finanțare din FEDR - Max 85% din costurile eligibile

Cofinanțare din fonduri de la bugetul de stat și bugetele locale:

- **din bugetul de stat** – MFP - 13% din totalul cheltuielilor eligibile
- **din bugetele locale** – 2% din total cheltuielile eligibile

Ajutor de Stat

Investițiile finanțate din cadrul domeniului de intervenție „Dezvoltarea infrastructurii pentru siguranță publică și situații de urgență” nu intră sub incidența prevederilor ajutorului de stat.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

Unul din criteriile de eligibilitate a proiectelor se referă la existența avizelor necesare și în primul rând avizul de mediu. Existența acestui aviz de mediu asigură că echipamentele achiziționate nu dăunează mediului.

Egalitate de șanse

Intervențiile în caz de urgență, realizată cu echipamentele achiziționate, prietenoase mediului, se fac ne discriminatoriu, toate persoanele putând beneficia de sprijin, indiferent de etnie, sex sau religie, conform legislației naționale (Legii 202/2002 republicată în MO 135/2005) și comunitare în vigoare.

Domeniul major de intervenție:

III.2.4. Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea infrastructurii educaționale

Fundamentare și obiective

Starea generală a echipamentelor și a clădirilor, precum și a facilităților, este precară, ceea ce indică o evidentă subfinanțare a sectorului. Deși au fost atrase importante fonduri prin programe cu finanțare externă, pentru investiții în școli, nu a fost acoperit necesarul de reabilitare al infrastructurii educaționale din România. După cum s-a mai menționat, calamitățile naturale din ultimii ani au crescut necesarul de reabilitare al infrastructurii școlare. Multe școli necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente educaționale IT, cărți și documentații.

Deși învățământul preșcolar nu este obligatoriu, cu excepția anului pregătitor înainte de a intra în clasa întâi, este o etapă foarte importantă pentru integrarea copiilor în procesul educațional. Capacitatea grădinițelor este insuficientă, multe cereri de înscriere sunt respinse sau copiii sunt primiți în condiții de supraîncărcare și neprimitoare. De aceea se impune extinderea și / sau reabilitarea / modernizarea grădinițelor și dotarea corespunzătoare a acestora astfel încât copiii să beneficieze de condiții adecvate.

În România (2003), învățământul obligatoriu a fost extins de la opt la zece ani, ceea ce a mărit populația în vârstă de școlarizare și a făcut să crească presiunea asupra infrastructurii existente. Accesul la educație al copiilor din localități cu economii în declin, în special din mediul rural, și medii sociale vulnerabile (în special rromi) este dificil din cauza infrastructurii școlare proaste, a distanțelor mari până la cele mai apropiate școli, lipsei mijloacelor de transport, a unor spații școlare de cazare în apropierea școlilor. Prin urmare, strategia națională în domeniu și-a asumat ca prioritate *crearea și dezvoltarea de Campusuri educaționale preuniversitare* .

Aceste campusuri sunt gândite să integreze în același perimetru toate activitățile procesului educațional (predare, practică, activități sociale, activități recreative, etc) prin concentrarea clădirilor educaționale și a serviciilor (gruparea activităților educaționale și de suport în anumite zone). Un campus include, așadar: școala, facilități de cazare, cantină, bibliotecă, ateliere speciale pentru dezvoltarea capacităților practice, săli de sport; aceste facilități pot fi folosite atât pentru formare inițială, cât și pentru formare continuă și pot fi adaptate nevoilor locale.

Din analizele efectuate a rezultat un necesar de aproximativ 480 campusuri, care vor fi create din diferite surse de finanțare. Prin POR se prevede crearea a 170 campusuri educaționale. Nucleele acestor campusuri vor fi școlile de artă și meserii care califică populația școlară în meserii cerute de piața locală/regională a muncii și pot asigura, în perspectivă, infrastructura necesară „centrelor de învățare continuă”, în special în zone rurale și alte tipuri de zone dezavantajate.

Unele componente ale campusului (ex. școli și facilități de ucenicie) pot fi folosite nu doar pentru formare inițială, dar și pentru activități de formare continuă sau formarea adulților. Aceste campusuri sunt complementare cu acțiunile implementate prin Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane.

Dotarea cu echipamente TIC este scăzută și nivelul de dotare TIC / elev pe diferite niveluri de educație indică un grad mai bun de dotări al nivelului superior. Se estimează că diferența va scădea ca urmare o concentrării investițiilor în învățământul preuniversitar.

Obiective: îmbunătățirea calității infrastructurii educaționale și a dotării școlilor la standarde europene pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene și participării populației școlare la procesul educațional.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte):

- reabilitarea / modernizarea / dotarea infrastructurii educaționale preșcolare, primare, a învățământului secundar inferior și superior (cu excepția campusurilor educaționale)
- reabilitarea / modernizarea / dotarea campusurilor educaționale.

Tipuri de proiecte

- Reconstrucția, extinderea și/sau consolidarea de clădiri (toate tipurile de infrastructură pentru educație preuniversitară exceptând campusurile școlare);
- Construcția, reabilitarea/modernizarea, extinderea clădirilor localizate în cadrul campusurilor;
- Modernizarea utilităților generale și specifice;
- Dotări cu echipamente școlare, didactice și IT.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanți

- Autorități ale administrației publice locale:
  - Județene – pentru învățământul special,
  - Municipale / orășenești / comunale – pentru învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal, inclusiv campusuri.

Areale /zone și /sau grupuri țintă

- Unitățile școlare cuprinse în planurile anuale de reabilitare elaborate de Inspectoratele Școlare Judeene și aprobate de ministrul educației;
- Campusurile școlare stabilite prin ordin al ministrului educației, anexată programului.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Investiții în infrastructura socială</i>
75	Infrastructura educațională

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor

- Costurile financiare ale proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;

- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului, sau, după caz, al clădirilor;
- Proiectul are studiu de fezabilitate;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectele trebuie să aibă un caracter integrat pentru fiecare unitate în parte (reabilitare și dotare);
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 1;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 1;
- Proiectele de reabilitări unități școlare trebuie să fie incluse în Planul de reabilitare a unităților școlare elaborat de Inspectoratele Școlare Județene, corespunzător perioadei în care se depune proiectul;
- Dotările cu echipamente nu pot să depășească 50% din valoarea proiectului.

➤ *Criteria de evaluare a proiectelor*

Unități școlare

- Unitatea școlară propusă spre construcție/reabilitare să aibă un grad mediu de ocupare a sălilor de clasă de minim 70%;
- Unitatea școlară propusă spre reabilitare să aibă un grad de deteriorare al clădirii de peste 20%;
- Gradul de dotare IT să fie sub 50% (pentru proiecte de achiziții echipamente);
- Unitatea școlară să fie localizată într-o comunitate defavorizată sau ușor accesibilă grupurilor defavorizate;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile și după încetarea finanțării; să dovedească existența surselor financiare pentru funcționare, întreținere, reparații etc.;
- Gradul de integrare al proiectului (numărul de unități școlare propuse spre reabilitare/construcție prin proiect).

Unități preșcolare

- Unitățile preșcolare propuse spre construcție/reabilitare să aibă un grad de deteriorare al clădirii de peste 20%;
- Proiectele propuse spre construcție/reabilitare să aibă un grad mediu de ocupare de minim 70%;
- Proiectele propuse trebuie să dovedească necesitatea acestora prin mărimea contingentelor de copii în vârstă de școlarizare / de vârstă preșcolară, după caz;
- Unitatea școlară să fie localizată într-o comunitate defavorizată sau ușor accesibilă grupurilor defavorizate;

- Proiectele trebuie să fie sustenabile și după încetarea finanțării, să dovedească existența surselor financiare pentru funcționare, întreținere, reparații etc..

Campusuri educaționale

- Campusurile să se afle la o distanță de alte unități de învățământ gimnazial/liceal de minim 30 Km.;
- Unitățile școlare din Campusuri să propună specializări relevante pentru profilul economic al județului/regiunii, oferind absolvenților calificări în meserii cerute de piața regională/zonală a muncii;
- Unitatea școlară să fie localizată într-o comunitate defavorizată sau ușor accesibilă grupurilor defavorizate;
- Campusul trebuie să aibă o capacitate pentru minim 200 elevi;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile și după încetarea finanțării, să dovedească existența surselor financiare pentru funcționare, întreținere, reparații etc..

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de program	Unitate	Nivelul de Bază	An de bază	Sursă	Țintă (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Unități de învățământ reabilite / dotate /pe tipuri de unități : preșcolare /școlare	Nr	-	-	Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	350
Număr campusuri preuniversitare reabilite/dotate	NR	-	-	Rapoarte Monitorizare POR/SMIS	150
REZULTAT					
Creșterea ratei de participare la procesul educațional a populației școlare în vârstă de pînă la 18 ani în școlile reabilite/dotate	%	63,0	2004/2005	INS / MEEdC / Rapoarte evaluare POR/Anchete de teren / recensământ	65

Organismul competent care efectuează plățile către beneficiari

MIE - Direcția de Certificare și Plăți Programe

Mărimea alocărilor financiare

Costul total minim al unui proiect:

- Pentru învățământ preșcolar: 50.000 Euro
- Pentru învățământ preuniversitar: 150.000 Euro
- Pentru campusuri preuniversitar: 300.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect: 20.000.000 Euro

Planul Financiar

	Euro
Buget total	385.290.000
Contribuția comunitară (FEDR)	327.500.000
Contribuția națională	57.790.000
- buget de stat	50.090.000
- bugete locale	7.710.000

Finanțare din FEDR - Max 85% din costurile eligibile

Cofinanțare din fonduri de la bugetul de stat și bugetele locale:

- din bugetul de stat – MFP - 13% din totalul cheltuielilor eligibile
- din bugetele locale – 2% din total cheltuielile eligibile

Ajutor de Stat

Investițiile finanțate nu intră sub incidența prevederilor ajutorului de stat.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Egalitatea de șanse

Educația, prin esența ei, urmărește promovarea șanselor egale și a accesului egal și ne discriminatoriu la educație.

Legea educației 84/1995 prevede că cetățenii României au drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă, iar statul promovează principiile învățământului democratic și garantează dreptul la educația diferențiată, pe baza pluralismului educațional.

Aceste principii și prevederi vor fi respectate în implementarea proiectelor din domeniul educației. Conform legislației în vigoare predarea este obligatorie în limba română și după caz se asigură predarea în limba minorităților. Având în vedere că în multe unități de învățământ coexistă clase cu predare atât în limba română cât și în limba minoritară, proiectele finanțate prin POR vor avea un impact benefic asupra ambelor grupuri de copii.

De asemenea, se va pune accent pe asigurarea accesului egal la educație și a populației școlare provenind din categorii de populație dezavantajate, îndeosebi populația rroma, având prioritate proiectele de reabilitare a unităților de învățământ din zone cu populație numeroasă aparținând acestei etnii.

Mediu

Unul din criteriile de eligibilitate a proiectelor se referă la existența avizelor necesare și în primul rând avizul de mediu. Existența acestui aviz de mediu asigură protejarea mediului în procesul implementării proiectelor.

III.3. Axa Prioritară 3: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local

Domeniul major de intervenție:

III. 3.1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor

Fundamentare și obiective

Structurile de afaceri reprezintă structuri clar delimitate care asigură o serie de facilități (accesul la utilități publice, etc) și/sau spații pentru desfășurarea unor activități economice de producție, servicii (cu excepția celor care nu sunt finanțabile conform regulilor FEDR), având ca scop atragerea investițiilor, astfel încât să se valorifice potențialul material și uman al zonei în care sunt amplasate. Prin POR vor fi sprijinite toate tipurile de structuri de afaceri, cu excepția incubatoarelor de afaceri care vor fi finanțate prin POS Creșterea Competitivității.

Existența structurilor de afaceri, dar și facilitățile oferite de acestea reprezintă un factor esențial pentru creșterea atractivității regiunilor ca locații pentru investiții în activități economice și sociale.

Numărul insuficient al structurilor de afaceri dar mai ales slaba dotare a acestora, mergând de la utilități și lipsa spațiilor pentru activități, până la tehnologii de informare și comunicare, sunt probleme majore cu care se confruntă cele mai multe structuri de sprijinire a afacerilor. Gradul redus de dezvoltare a structurilor de afaceri în multe regiuni și localități ale țării constituie una din cauzele identificate ale insuficienței emulației a mediului de afaceri în România.

Investițiile în structuri moderne de afaceri reprezintă un instrument cheie pentru impulsivarea mediului de afaceri regional și local și creșterea gradului de competitivitate a țării, în contextul Uniunii Europene lărgite, care poate crea condiții pentru o mai rapidă integrare a economiei naționale în economia europeană.

Având structuri de afaceri moderne, regiunile pot beneficia de avantaje competitive, prin utilizarea resurselor lor specifice, până acum neutilizate sau subutilizate și mobilizarea întregului potențial productiv de care dispun, contribuind astfel la convergența regiunilor României cu celelalte Regiuni ale Statelor membre ale UE.

POR vizează sprijinirea financiară a autorităților locale sau a întreprinzătorilor particulari din localități cu potențial de dezvoltare, inclusiv din zonele afectate de restructurare industrială, să poată crea și / sau dezvolta structuri operaționale de sprijinire a afacerilor,

pentru atragerea de întreprinderi, îndeosebi IMM, care să creeze locuri de muncă și să utilizeze forța de muncă disponibilă în zonă.

De asemenea prin POR vor fi sprijinite autoritățile locale să reabiliteze siturile industriale abandonate pentru a le reda activităților economice și sociale.

Potențialul de dezvoltare al localităților este evaluat prin tradiția pe care acestea o au în activități industriale, existența infrastructurilor de bază, respectiv infrastructura de transport și tehnico-edilitară, a unor relații economice cu zonele mai dezvoltate, și nu în ultimul rând, existența forței de muncă aptă să se califice în meserii noi, cerute de profilul investițiilor atrase. Potențialul de dezvoltare a localităților este dat de asemenea atât de trendul general al orașelor respective, din punct de vedere al dinamicii populației, al dinamicii atragerii investițiilor, al creșterii economice, dar și de trendul zonelor în care sunt amplasate. Se cunoaște că amplasarea unei investiții mari într-o zonă, atrage după sine investiții mai mici în tot arealul și determină crearea de legături economice între localitățile aparținând aceleași zone (clustere).

Structuri de sprijinire a afacerilor vor fi dezvoltate numai acolo unde Planurile de Dezvoltare Regională demonstrează că există o cerere clară pentru locații destinate afacerilor.

Aceste structuri de afaceri, destinate dezvoltării activităților economice, trebuie să ofere condiții propice localizării întreprinderilor, îndeosebi IMM productive și de servicii, acestea putând contribui la crearea unei noi „biografii” a localităților respective și implicit la crearea de noi locuri de muncă, diversificarea activităților economice în zonă și în final la creșterea contribuției zonelor în care sunt amplasate, la formarea PIB Regiunilor.

Obiective:

- Crearea și/sau îmbunătățirea structurilor regionale și locale de sprijinire a afacerilor, intervențiile având ca scop atragerea investițiilor, revigorarea și dezvoltarea economiilor locale și regionale.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

- **Crearea și/ sau extinderea diferitelor tipuri de structuri regionale/locale de sprijinire a afacerilor:**
  - construirea / reabilitarea /extinderea de clădiri, exclusiv pentru activități de producție, servicii, cu excepția celor destinate incubatoarelor de afaceri;
  - reabilitarea/extinderea sistemului de străzi din interiorul structurii de afaceri și, de asemenea, străzile de acces la acestea;
  - crearea/extinderea infrastructurii de utilități publice (stații de tratare a apei, unitățile de furnizare a energiei și a gazului, sistemul de canalizare, rețele broadband, cablare etc.);
  - demolare /dezafectare clădiri
  - activități de promovare.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

36 luni

Solicitanți

- Autorități ale administrației publice locale;
- Societăți comerciale (publice și/sau private).

Areele/zone și sau grupuri țintă

Zone cu potențial de creștere economică.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Mediu de afaceri</i>
02	Infrastructura de CDT (inclusiv construcție clădiri pentru întreprinderi, instrumente și rețele de mare viteză pentru calculator, specifice centrelor de cercetare) și centre de competență în tehnologie specifică
03	Transferul tehnologic și îmbunătățirea rețelelor de cooperare care leagă micile afaceri între ele (IMM), afacerile cu universitățile, instituțiile de învățământ postliceal de toate tipurile, autoritățile regionale, centrele de cercetare și poli științifici și tehnologici (parcuri științifice și tehnologice, tehnopoli etc.)
04	Sprijini pentru Cercetare / Dezvoltare Tehnologică îndeosebi pentru IMM (inclusiv accesul IMM la serviciile de din centrele de cercetare)
05	Servicii avansate de sprijinire a firmelor și grupurilor de firme
06	Sprijinirea IMM pentru promovarea produselor și proceselor de producție nepoluante (introducerea unui sistem eficient de management a mediului, adoptarea și utilizarea tehnologiilor de prevenire a poluării, integrarea tehnologiilor nepoluante în procesul de producție al firmei)

07	Investiții în firmele care au legături directe ar cu cercetarea și inovarea (tehnologii inovative, crearea de noi firme de către Universități, existența centrelor și a firmelor de CDT, etc)
08	Alte investiții în firme
09	Alte măsuri de stimulare a cercetării, inovării și antreprenoriatului
10	Infrastructura de telefonie (incluzând rețelele broadband)

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Ajutor nerambursabil

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor

- Proiectele trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar sau, după caz, concesionar al terenului și/sau a infrastructurii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectele trebuie să aibă studii de fezabilitate și/sau plan de afaceri, inclusiv avizele necesare;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Solicitantul să nu fi beneficiat în ultimii 5 ani de fonduri publice pentru același tip de activitate cu cel solicitat prin acest proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectele trebuie să se încadreze între minimul și maximul financiar al alocărilor financiare pe tipuri de proiecte;
- Proiectele trebuie să se încadreze în durata maximă a operațiunii;

- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului.

➤ **Criterii de evaluare a proiectelor de structuri de afaceri**

- Structurile de afaceri pentru care se depun proiectele să fie ușor accesibile (drumuri, căi ferate, port, aeroport etc.);
- Proiectele trebuie să conțină elemente inovative;
- Localizarea în orașele mici și mijlocii;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile după încetarea finanțării, să dovedească existența surselor financiare pentru funcționare, întreținere, reparații etc;
- Activitățile prevăzute a fi atrase în cadrul structurilor de afaceri trebuie să aibă impact economic asupra dezvoltării regionale/locale;
- Ponderea activităților de transfer tehnologic, cercetare/ dezvoltare/ inovare;
- Gradul de corelare cu alte proiecte.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de program	Unitate de măsură	Nivelul de Bază	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Structuri de afaceri	Nr.	-	2006	Rapoarte Monitorizare POR - SMIS	11
Investiții în structuri de afacerilor	Mil-Euro	-	2006	Rapoarte Monitorizare POR - SMIS	300,00
REZULTAT					
Gradul de ocupare a structurilor de afaceri la 5 ani de la finalizarea proiectului	%			Rapoarte de evaluare/ Anchete de teren	
Crearea de noi locuri de muncă în structurile de afaceri sprijinite	Nr. angajați	-	2006	Rapoarte de evaluare/Anchete de teren	3.000

Organismul competent pentru efectuarea plăților către beneficiari

MIE – Direcția de Certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect : 200.000 Euro;
- Costul total maxim al unui proiect: 25.000.000 Euro.

Planul financiar

- Euro -

Buget total	308.230.000
Contribuția comunitară (FEDR)	262.000.000
Contribuția națională	46.230.000
- buget de stat	40.070.000
- buget local	6.160.000

Solicitanți:

- **Autoritatea publică locală:**
  - Contribuție FEDR 85 %
  - Buget de stat 13 %
  - Buget local 2 %

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mari :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 40% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 50% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 60% pentru Reg București Ilfov
    - minim 50% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mijlocii :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 50% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 60% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 50% pentru Reg București Ilfov
    - minim 40% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mici :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 60% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 70% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 40% pentru Reg București Ilfov
    - minim 30% pentru celelalte Regiuni

Ajutor de stat

Sprijinirea structurilor de afaceri nu intră sub incidența ajutorului de stat.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

În cadrul domeniului de intervenție privind structurile de sprijinire a afacerilor intervin activități cu impact pe termen lung asupra mediului.

Egalitatea de șanse

Proiectele eligibile vor ține seama de egalitatea de șanse dintre femei și bărbați.

Societatea informațională

Printre activitățile eligibile a acestui domeniu major de intervenție se regăsesc dotările structurilor de afaceri cu echipamente hardware, programe software, precum și cu platforme de comunicare care presupun extinderea rețelelor broadband, a celor din fibră optică, diseminarea sistemelor informatice integrate. Scopul este de a dezvolta abilitățile întreprinzătorilor în domeniul TIC.

Domeniul major de intervenție:

III.3.2. Reabilitarea siturilor industriale

Fundamentare și Obiective

În ce privește reabilitarea siturilor industriale abandonate, aceasta este cu atât mai necesară, cu cât localizarea vechilor industrii afectează nu numai mediul din zonele nodale ale teritoriului, dar și foarte multe zone industriale ce au fost create în cele mai favorabile areale geografice, în ceea ce privește apropierea de căi de comunicație și locuințe. Refacerea acestor areale industriale favorizează nu numai protecția mediului, dar reprezintă în același timp un avantaj pentru eficientizarea noilor investiții, deoarece dispun de o infrastructură care trebuie îmbunătățită și nu total reînnoită. Nu este lipsit de importanță de menționat că imaginea unităților industriale în care s-a stopat activitatea economică, atât în zone urbane cât și rurale, are un impact negativ asupra deciziei potențialilor investitori de a se localiza în aceste zone.

Reabilitarea siturilor industriale va asigura pe lângă protejarea mediului, reconversia zonelor ce pot fi utilizate pentru dezvoltarea altor tipuri de activități economice sau crearea, doar, de spații verzi, eficacitatea noilor investiții datorită faptului că sunt dotate cu infrastructura de bază, necesitând doar îmbunătățiri și nu înlocuiri totale.

Reabilitarea acestor zone industriale sprijină nu numai îmbunătățirea mediului, dar, de asemenea, furnizează și cele mai bune condiții pentru noi investiții datorită infrastructurii, care necesită numai îmbunătățirea și nu și reînnoirea completă.

Siturile industriale în care activitatea economică a fost sistată se regăsesc în toată țara, oferă o imagine negativă pentru investitori.

Obiective:

- Reabilitarea siturilor industriale abandonate, intervențiile având ca scop depoluarea propriu-zisă a zonelor, atragerea investițiilor, revigorarea și dezvoltarea economiilor locale și regionale.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

➤ ***Reabilitarea siturilor industriale abandonate:***

- îndepărtarea reziduurilor /deșeurilor industriale;
- demolarea clădirilor și planarea terenului;
- reabilitarea /completarea infrastructurii de utilități publice (rețele de alimentare cu apa, gaze naturale, electricitate, rețele de canalizare, clădiri, rețele broadband, cablare), etc;

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

36 luni

Solicitanți

- Autorități ale administrației publice locale;

Areale/zone și sau grupuri țintă

Zone cu potențial de creștere economică.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
50	Reabilitarea siturilor industriale și a terenurilor contaminate

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Ajutor nerambursabil

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor

- Proiectele trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar sau, după caz, concesionar al terenului și/sau a infrastructurii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectele trebuie să aibă studii de fezabilitate și/sau plan de afaceri sau după caz planuri de reabilitare situri industriale dezafectate, inclusiv avizele necesare;
- Proiectele pentru situri industriale abandonate trebuie să aibă studii de evaluare a gradului de poluare /pe tipuri de poluanți și a cerințelor privind lucrări de depoluare și costul acestora;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Solicitantul să nu fi beneficiat în ultimii 5 ani de fonduri publice pentru același tip de activitate cu cel solicitat prin acest proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectele trebuie să se încadreze între minimul și maximul financiar al alocărilor financiare pe tipuri de proiecte;
- Proiectele trebuie să se încadreze în durata maximă a operațiunii;

- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului.

➤ ***Criterii de evaluare a proiectelor pentru situri industriale abandonate***

- Localizarea în zone rezidențiale sau centre ale orașelor;
- Contribuția la îmbunătățirea calității mediului (poluarea aerului /solului/apei) sunt prioritate;
- Proiectele să fie în conformitate cu Strategia națională de protejare a mediului și să respecte condițiile de mediu regional/local;
- Proiectele trebuie să creeze condiții pentru alte destinații ale sitului reabilitat;
- Gradul de corelare cu alte proiecte;
- Impactul asupra mediului asupra zonei în care se implementează proiectul;
- Impactul economic asupra zonei în care se implementează proiectul.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de program	Unitate de măsură	Nivelul de Baza	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Site-uri industriale reabilitate	Nr.	-	2006	Rapoarte Monitorizare POR - SMIS	8
Investiții în reabilitarea site-uri industriale	Mil Euro	-	2006	Rapoarte Monitorizare POR - SMIS	250,00
REZULTAT					
Gradul de ocupare a structurilor de afaceri la 5 ani de la finalizarea proiectului	%			Rapoarte de evaluare/ Anchete de teren	

Organismul competent pentru efectuarea plăților către beneficiari

MIE – Direcția de Certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 500.000 Euro;
- Costul total maxim al unui proiect: 25.000.000 Euro.

Planul financiar

- euro-

Buget total	231.180.000
Contribuția comunitară (FEDR)	196.500.000
Contribuția națională	34.680.000
- buget de stat	30.050.000
- buget local	4.620.000

Solicitanți:

- **Autoritatea publică locală:**
  - Contribuție FEDR 85 %
  - Buget de stat 13 %
  - Buget local 2 %

Ajutor de stat

Reabilitarea siturilor industriale nu intră sub incidența ajutorului de stat, deoarece siturile sprijinite prin POR se află în proprietatea autorităților locale, care nu se supun principiului poluatorul plătește.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

În cadrul domeniului de intervenție privind reabilitarea siturilor industriale abandonate intervin activități de depoluare cu impact pe termen lung asupra mediului.

Domeniul major de intervenție:

III.3.3. Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale regionale / locale pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor

Fundamentare și obiective

În contextul strategiei revizuite de la Lisabona este necesar să se investească în modernizarea sectoarelor productive locale și regionale, prin sprijinirea mediului antreprenorial și înlesnirea creării de noi firme, în special microîntreprinderi. Utilizarea rezultatelor C&D tehnologice de către firme productive de interes local și regional, în scopul creșterii competitivității acestora în valorificarea resurselor și a forței de muncă locale, precum și în comercializarea produselor obținute se reflectă, în cele din urmă, în crearea de locuri de muncă, intrarea în circuitul economic a unor zone în declin și ieșirea din izolare a acestor zone.

Sprijinirea creșterii capacității investiționale a IMM, trebuie însoțită de servicii de sprijinire a afacerilor, atât pentru întreprinderile existente, cât și pentru cele nou create, acestea având un rol esențial în creșterea competitivității, productivității și calității serviciilor întreprinderilor regionale și locale, întrucât le ajută să intre în circuitul economic național și chiar internațional.

Prin Programul Operațional Regional se va sprijini *crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor*, care desfășoară activități productive și/sau de servicii și utilizează potențialul endogen al Regiunilor - resurse naturale, materii prime, resurse umane, contribuind la diversificarea structurii economice a Regiunilor. Microîntreprinderile vor fi ajutate să-și îmbunătățească accesul la noile tehnologii și inovații, prin sprijinul financiar primit pentru achiziționarea de noi tehnologii.

Finanțarea microîntreprinderilor, inclusiv a microîntreprinderi nou create, are ca scop sprijinirea continuării procesului de restructurare și redresare economică a zonelor aflate în declin, îndeosebi a orașelor mici și mijlocii, întrucât acestea creează locuri de muncă și au flexibilitatea necesară să se adapteze cerințelor unei economii de piață dinamice.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

➤ Sprijinirea microîntreprinderilor

- Achiziționarea de echipamente și tehnologii moderne pentru activități de producție, servicii (cu excepția celor ce nu sunt finanțabile pe FEDR), construcții;
- Achiziționare sisteme IT (echipamente și soft);
- Relocalizarea microîntreprinderilor în structuri de afaceri;
- Extindere /Reabilitare/amenajare spații de producție ale microîntreprinderilor;
- Activități specifice de dezvoltare.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

18 luni

Solicitanții proiectelor

Microîntreprinderi cu activități de producție / servicii / construcții.

Areele / zone și/sau grupuri țintă

Localități cu potențial de creștere economică, în afara spațiului rural (densitatea populației sub 150 locuitori / kmp)

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Mediu de afaceri</i>
05	Servicii avansate de sprijinire a firmelor și grupurilor de firme
06-	Ajutor acordat IMM pentru a utiliza modele de producție sustenabile (prin introducerea sistemelor de management al mediului pe bază de cost-eficacitate, cumpărarea și utilizarea tehnologiilor de prevenire a poluării și preluarea în firme, a tehnologiilor curate
08	Alte investiții în firme
11	Tehnologii informaționale și de comunicare
14	Servicii și aplicații pentru IMM (e-commerce, educație și instruire, rețele etc)
15	Alte măsuri pentru accesul IMM la TIC și utilizarea lor eficientă

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă
02	Ajutor (împrumuturi, subvenții dobânzi, garanții)
03	Capital de risc (participare, fond capital de risc)
04	Alte forme de finanțare

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criteria de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ *Criteria de eligibilitate a proiectelor pentru microîntreprinderi*

- Proiectele trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar sau, după caz, concesionar al terenului și/sau al clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectele trebuie să aibă plan de afaceri și avizele necesare;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Solicitantul să nu fi beneficiat în ultimii 5 ani de fonduri publice pentru același tip de activitate cu cel solicitat prin acest proiect;
- Durata de execuție a lucrărilor/activităților nu trebuie să depășească anul 30 iunie 2015;
- Să se încadreze în minimul și maximul financiar;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă de implementare a proiectului;
- Să nu aibă credite restante;
- Să nu fie în lichidare judiciară sau în stare de faliment;
- Să fie înregistrat conform legii 31/1990 cu modificările ulterioare și să își desfășoare activitatea în România; totodată, proiectul să se realizeze în România;
- Să nu aibă datorii la stat la data depunerii cererii de finanțare;
- Bilanțul activității financiare și economice desfășurate în ultimul an să înregistreze profit operațional;
- Să îndeplinească toate condițiile pentru obținerea licențelor și aprobărilor pentru activitatea pentru care solicită finanțare.

➤ *Criteria de evaluare a microîntreprinderilor:*

- Să aibă un număr de angajați permanent de minim 3 persoane;
- Proiectele să fie în conformitate cu Strategia națională de protejare a mediului și să respecte condițiile de mediu regional/local;
- Dovada că administratorul are capacitatea de a conduce afacerea (a absolvit cel puțin un curs de specialitate);
- Implementarea proiectului să ducă la crearea de noi locuri de muncă;
- Localizarea în orașe mici și mijlocii, exclusiv cele, care prin definiția OECD¹ sunt considerate areale rurale, constituie un avantaj;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile după încetarea finanțării.

---

¹ OECD definește spațiul rural în funcție de densitatea populației, sunt considerate localități rurale, localități cu o densitate de sub 150 locuitori /kmp

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori	Unitate de măsură	Nivelul de Baza	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Microîntreprinderi sprijinite	Nr.	-	2006	Rapoarte Monitorizare POR /SMIS/	500
Investiții în microîntreprinderi	Mil-Euro	-	2006	Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	250
REZULTAT					
Crearea de noi locuri de muncă în microîntreprinderile sprijinite	Nr. pers	-	2006	Anchete de teren/ Rapoarte evaluare	3.000

Organismul competent pentru efectuarea plăților către solicitant

MIE – Direcția de Certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 20.000 Euro;
- Costul total maxim al unui proiect: 500.000 Euro.

Planul financiar

- euro -

Buget total	280.710.000
Contribuția comunitară (FEDR)	196.500.000
Contribuția națională	84.210.000
- privat	84.210.000

- **Microîntreprinderi :**
  - **Contribuție FEDR:**
    - maxim 60% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 70% pentru celelalte Regiuni
  - **Contribuția proprie:**
    - minim 40% pentru Reg București Ilfov
    - minim 30% pentru celelalte Regiuni

Ajutor de stat

Intrucât microîntreprinderile nu beneficiază de fonduri de la bugetul de stat sau bugetele locale, ci numai de fonduri comunitare, această schemă (acest tip) de finanțare nu intră sub incidența regulii ajutorului de stat .

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

In cadrul acestei axe prioritare a POR sunt promovate numai proiecte care nu au impact negativ asupra mediului, și pe cât posibil impact pozitiv. Criteriile de eligibilitate și selecție ale proiectelor servesc acestui scop.

Microîntreprinderile vor fi sprijinite financiar să achiziționeze echipamente moderne de producție, procesare și comercializare care protejează mediul.

Egalitatea de șanse

Mediul de afaceri, în general, și antreprenoriatul, în special, promovează egalitatea de șanse dintre femei și bărbați.

Societatea informațională

Acest domeniu de intervenție facilitează microîntreprinderilor achiziționarea de echipamente IT. Totodată, microîntreprinderile sunt încurajate (prin criteriile de eligibilitate și evaluare) să utilizeze noile tehnologii ecologice și să se preocupe de introducerea elementelor inovative în activitatea lor.

III.4. Axa Prioritară 4. Dezvoltarea turismului regional și local

Domeniul major de intervenție:

III.4.1 Restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe

Fundamentare și obiective

Sprijinul acordat proiectelor din domeniul turismului și culturii trebuie perceput, într-un context mai larg, ca un sprijin pentru dezvoltarea socio-economică a regiunilor, dar și ca o modalitate de a valorifica potențialul turistic regional, istoric și cultural. Acest lucru va contribui la creșterea atractivității regiunilor pentru turiști, pentru investitori dar și pentru locuitorii zonei.

Pentru România este deosebit de important să se conserve ceea ce a rămas din moștenirea culturală a diferitelor regiuni ale țării, care au fost grav afectate în timp. Ne referim aici la clădiri istorice, monumente, muzee, teatre, lucrări istorice de artă. Aceste inițiative de conservare culturală, propuse de autoritățile locale, vor trebui însoțite de o consistentă planificare, care să conserve (și unde este posibil să restaureze) centrele istorice ale orașelor, menținerea stilului arhitectonic tradițional și conservarea orașelor istorice medievale.

Obiective:

- Creșterea importanței turismului și culturii, ca factori care stimulează creșterea economică în regiuni, respectând principiile dezvoltării durabile și ale protecției mediului;
- Extinderea sezonului turistic;
- Creșterea numărului de turiști, prin valorificarea potențialului turistic cultural local și regional pe piața turistică națională și internațională.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

Sunt eligibile pentru finanțare activități care vizează obiectivele cu potențial turistic care fac parte din patrimoniul UNESCO, patrimoniul cultural național, patrimoniul cultural local din mediul urban (conform Anexei nr ...), cum ar fi:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea clădirilor de patrimoniu;
- Restaurarea, protecția și conservarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- Refacerea / amenajarea căilor de acces (pietonale și carosabile) către obiectivele reabilitate, în interiorul zonei de protecție a acestora;
- Lucrări și dotări pentru asigurarea iluminatului interior și exterior, a iluminatului de siguranță precum și a celui decorativ;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Amenajări peisagistice pentru evidențierea obiectivului reabilitat;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea necesarului de apă și pentru evacuarea apelor pluviale și menajere;
- Dotări interioare pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil
- Amenajarea zonelor de protecție prin delimitarea și împrejmuirea obiectivelor de patrimoniu (acolo unde este cazul);
- Construcția utilităților anexe (parcaj, grup sanitar, reclame și indicatoare);
- Amenajarea / marcarea de trasee turistice / itinerarii culturale la obiectivele reabilitate.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

36 luni

Solicitanți

- Autorități ale administrației publice locale și centrale;
- Societăți comerciale;
- Persoane juridice (care nu sunt agenți economici).

Areale / zone și /sau grupuri țintă

Areale în care se găsesc obiective cu potențial turistic din patrimoniul UNESCO, patrimoniul cultural național, patrimoniul cultural – local din mediul urban.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Cultura</i>
58	Protecția și conservarea patrimoniului cultural

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și selecție a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor

- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului și /sau a obiectivului de patrimoniu sau are acordul proprietarului de drept (persoană fizică sau juridică) în cazul în care nu este proprietarul obiectivului de patrimoniu;
- Proiectul are studiu de fezabilitate și avizele corespunzătoare;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;

- Proiectul trebuie să fie în concordanță cu planurile de amenajare a teritoriului;
- Proiectul are autorizațiile specifice necesare;
- Proiectul trebuie să respecte normele legislative privind protecția obiectivelor de patrimoniu / siguranța turistului, protecția mediului;
- Existența căii de acces la obiectivul de patrimoniu restaurat;
- Obiectivul de patrimoniu să fie inclus total sau parțial în circuitul public;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului.

➤ **Criteria de evaluare a proiectelor**

- Impactul proiectului asupra dezvoltării turismului în zonă și utilizarea resurselor existente: gradul în care proiectul contribuie la creșterea numărului de turiști / vizitatori la obiectivele culturale;
- Crearea de locuri de muncă;
- Calitatea căii de acces către obiectivul propus spre reabilitare;
- Gradul în care proiectul contribuie la menținerea specificității zonei în care este implementat;
- Proiectul propune o abordare integrată – conține activități de restaurare a patrimoniului cultural-istoric, refacererea drumurilor din interiorul siturilor, amenajarea sistemelor de iluminat, etc.;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile după încetarea finanțării;

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicator	U.M.	Nivelul de Bază	An de bază	Sursa	Obiectiv final (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Clădiri de patrimoniu reabilite, pe tipuri: național /UNESCO/ cultural urban local	Nr.			Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	
REZULTAT					
Creșterea numărului persoanelor care au vizitat obiectivele de patrimoniu reabilite	Nr pers			Rapoarte evaluare/ Anchete de teren	
IMPACT					
Locuri de muncă nou create (cu program parțial sau integral) la 2 ani după implementarea proiectului	Nr			Rapoarte evaluare/POR Anchete de teren	

Organismul competent pentru efectuarea plăților către beneficiari:

MIE - Autoritatea de Certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 500.000 Euro;
- Costul total maxim al unui proiect: 25.000.000 Euro.

Plan financiar

-Euro -

Buget total	231.180.000
Contribuția comunitară (FEDR)	196.500.000
Contribuția națională	34.680.000
- buget de stat	30.050.000
- buget local	4.620.000

- **Autorități ale administrației publice locale și centrale** care fac dovada proprietății asupra obiectivului de patrimoniu sau au acordul proprietarilor de drept;
  - Contribuție FEDR 85 %
  - Buget de stat 13 %
  - Buget local 2 %
- **Persoane juridice (care nu sunt agenți economici) care au în proprietate obiective de patrimoniu**
  - Contribuție FEDR 85 %
  - Buget de stat 13 %
  - Contribuție proprie 2 %
- **Societăți comerciale care au în proprietate obiective de patrimoniu**
  - **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mari:**
    - Contribuție FEDR:
      - maxim 40% pentru Reg București Ilfov
      - maxim 50% pentru celelalte Regiuni
    - Contribuția proprie:
      - minim 60% pentru Reg București Ilfov
      - minim 50% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mijlocii:**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 50% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 60% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 50% pentru Reg București Ilfov
    - minim 40% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mici:**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 60% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 70% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 40% pentru Reg București Ilfov
    - minim 30% pentru celelalte Regiuni

Ajutor de stat

Activitățile finanțate în cadrul acestui domeniu de intervenție nu fac obiectul ajutorului de stat întrucât natura acestora nu este în principal una economică.

Respectarea cerințelor de protejare a mediului și asigurarea egalității șanselor

Mediu

Toate proiectele trebuie să respecte legislația națională în domeniul protecției mediului. Dezvoltarea durabilă a turismului trebuie să se realizeze în concordanță cu planurile de amenajare ale teritoriului, care precizează nivelul de protecție în care se înscrie obiectivul care trebuie reabilitat. De asemenea, vor fi finanțate proiectele care vor implementa soluții prietenoase mediului înconjurător, cum sunt: utilizarea de materiale ecologice, a unor surse de energie neconvenționale, a echipamentelor cu un consum energetic / de apă eficient, creșterea suprafețelor ocupate de spațiile verzi, promovarea și diseminarea unui stil de viață prietenos mediului înconjurător, conservarea patrimoniului cultural.

Egalitatea de șanse

În cadrul tuturor investițiilor, toate obstacolele fizice vor fi înlăturate / ameliorate, vor fi prevăzute spații speciale de acces în vederea asigurării accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, îndeplinind astfel prevederile legislației în vigoare cu privire la accesul în clădirile și structurile de utilitate publică.

Domeniul major de intervenție:

III. 4.2 Crearea/ dezvoltarea/ modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic

Fundamentare și obiective

Turismul în natură, practicat într-o manieră durabilă, dă naștere unor activități variate și permite creșterea durabilității ambientale și economice ale activităților turistice. Având în vedere faptul că 30% din suprafața României este ocupată de munți, se poate aprecia că turismul montan reprezintă o oportunitate pentru practicarea de activități turistice pe toată durata anului, unele dintre acestea chiar cu caracter de “turism de nișă”.

În plan intern, populația tânără își manifestă tot mai mult dorința de a-și cunoaște țara, optând pentru turismul cultural, ecoturism (de tip „întoarcere la natură”), în timp ce populația vârstnică, în creștere, manifestă un interes tot mai ridicat față de stațiunile balneo-climaterice, ale căror proprietăți curative atrag inclusiv turiști străini.

Cele mai importante oportunități pentru dezvoltarea turismului pe termen scurt sunt date de turismul de nișă (turismul ecvestru, speo-turismul, turismul de aventură, turismul memorial - istoric, turismul de pelerinaj, turismul de afaceri etc.), bazat pe resursele naturale și culturale și anume: stațiuni balneare, areale silvice, arii naturale protejate, zone care oferă posibilitatea practicării sporturilor de iarnă, etc.

Complementar domeniului de intervenție 3.1, în cadrul acestui domeniu, investițiile în turism pot fi realizate inclusiv în Delta Dunării, care, deși face parte din patrimoniul UNESCO, constituie un obiectiv turistic complex, cu o valoare naturală ridicată.

Obiective:

- Valorificarea resurselor naturale în scop turistic;
- Diversificarea serviciilor turistice.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

- Dezvoltarea rețelelor de captare și /sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic (ape minerale, lacuri și nămoluri terapeutice, gaze terapeutice, factorii sanogeni de la nivelul grotelor și salinelor);
- Amenajarea, modernizarea, dotarea (inclusiv cu utilități) a bazelor de tratament din stațiunile balneo - climaterice, inclusiv a salinelor terapeutice;
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale pentru activități turistice (formațiuni geologice, peșteri, saline, mine, vulcani noroioși, lacuri) prin:

- Instalații de iluminat, încălzire, ventilație;
- Asigurarea accesului în condiții de securitate pentru turist;
- Amenajare grupuri sanitare;
- Etc.
- Amenajare puncte (foișoare) de observare / filmare / fotografiere;
- Refacerea și amenajarea căilor de acces la principalele obiective turistice naturale, cu excepția drumurilor finanțate sub Axa prioritară 1 și a drumurilor comunale;
- Amenajarea și dotarea platformelor de campare, inclusiv utilitățile specifice (grupuri sanitare, apă curentă, iluminat etc.);
- Amenajare puncte de colectare a gunoiului menajer;
- Amenajarea și construirea de refugii montane pentru asigurarea siguranței și a primului ajutor în caz de accidente;
- Marcarea traseelor montane;
- Amplasarea de panouri informative;
- Amenajarea de noi posturi SALVAMONT;
- Refacerea și amenajarea aleilor de acces la resursele minerale, a traseelor pentru cura de teren, a spațiilor de recreere și popas, a facilităților de utilizare a izvoarelor minerale;
- Refacerea parcurilor balneare, parcuri – grădină;

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanți:

- Autorități ale administrației publice;
- Societăți comerciale.

Areale / Zone și/sau grupuri țintă

Areale cu resurse naturale, care au potențial turistic.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Turism</i>
56	Protecția și dezvoltarea patrimoniului natural

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate

- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului și sau al clădirilor sau după caz, concesionar terenului / clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectul are studiu de fezabilitate și avizele necesare;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;

- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului;
- Proiectul trebuie să fie în concordanță cu planurile de amenajare a teritoriului și să aibă autorizațiile specifice necesare (de mediu, construcții, urbanism);
- Proiectul trebuie să respecte normele legislative privind protecția obiectivelor naturale de patrimoniu, siguranța turistului, protecția mediului;
- Existența căii de acces la obiectivul turistic reabilitat.

➤ ***Criterii de evaluare***

- Impactul proiectului asupra dezvoltării turismului în zonă și utilizarea resurselor naturale existente (contribuția proiectului la creșterea numărului de turiști / vizitatori la obiectivele reabilitate);
- Crearea de locuri de muncă;
- Contribuția proiectului propus la scoaterea din izolare a zonei în care este implementat;
- Contribuția la menținerea specificității zonei în care este implementat;
- Calitatea căii de acces spre obiectivul propus spre reabilitare;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile după încetarea finanțării;
- Proiectul propune o abordare integrată – conține activități de amenajare a patrimoniului natural, a căilor de acces, amenajarea sistemelor de iluminat, etc.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicator	U.M.	Nivelul de Bază	An de bază	Sursa	Obiectiv final (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Proiecte integrate de investiții în valorificarea patrimoniului natural cu potențial turistic	Nr.			Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	
Proiecte integrate de reabilitare stațiuni turistice	Nr.			Rapoarte Monitorizare POR /SMIS	
Suprafața amenajată a patrimoniului natural	Ha			Rapoarte Monitorizare POR / SMIS Rapoarte evaluare Anchete de teren	
REZULTAT					
Creșterea numărului persoanelor care au vizitat obiectivele reabilitate	Nr.			Rapoarte evaluare Anchete de teren	
IMPACT					
Locuri de muncă nou create (program parțial sau integral) la 2 ani după implementarea proiectului	Nr			Rapoarte evaluare Anchete de teren	

Organismul competent pentru efectuarea plăților către beneficiari:

MIE - Autoritatea de Certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 200.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect: 25.000.000

Plan financiar

-Euro -

Buget total	154.120.000
Contribuția comunitară (FEDR)	131.000.000
Contribuția națională	23.120.000
- Buget de stat	20.040.000
- Buget local	3.080.000

- **Autorități ale administrației publice locale și centrale** care fac dovada proprietății asupra terenului/clădirilor sau le dețin în concesiune pentru cel puțin 10 ani, sau au acordul proprietarilor de drept ;

- Contribuție FEDR 85 %
- Buget de stat 13 %
- Buget local 2 %

➤ **Societăți comerciale**

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mari :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 40% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 50% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 60% pentru Reg București Ilfov
    - minim 50% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mijlocii :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 50% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 60% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 50% pentru Reg București Ilfov
    - minim 40% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mici :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 60% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 70% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 40% pentru Reg București Ilfov
    - minim 30% pentru celelalte Regiuni

Ajutorul de stat

Investițiile finanțate din cadrul domeniului de intervenție „Valorificarea resurselor turistice naturale în contextul dezvoltării durabile” nu intră sub incidența prevederilor ajutorului de stat.

Respectarea principiului durabilității și egalității șanselor

Mediu

Dezvoltarea turismului va ține cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural, dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Creșterea numărului de turiști, așteptată în condițiile dezvoltării turismului, va suprasolicita mediul înconjurător, afectând echilibrul ecosistemului. Presiunea asupra mediului va fi ținută sub control în regiunile cu un patrimoniu natural deosebit, pentru a permite

valorificarea acestuia într-o manieră durabilă și printr-o repartizare spațială uniformă a activităților turistice.

Exploatarea turistică durabilă a zonelor naturale se poate realiza prin practicarea unui turism controlat, prin distribuirea echilibrată a turiștilor în toate perioadele anului (reducând astfel și efectul indus de sezonalitate).

Egalitatea de șanse

În cadrul tuturor investițiilor, vor fi prevăzute spații speciale de acces în vederea asigurării accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, îndeplinind astfel prevederile legislației în vigoare cu privire la accesul în structurile de utilitate publică.

Domeniul major de intervenție:

III. 4.3 Reabilitarea/ extinderea / modernizarea/dotarea structurilor de cazare cu utilitățile conexe, precum și a facilităților de recreere

Fundamentare și obiective

În prezent, România dispune de un număr suficient de spații de cazare, care au, însă, un grad înaintat de uzură, corelat cu un nivel scăzut al gradului de modernizare, situație întâlnită îndeosebi în cazul structurilor de cazare de două și trei stele, construite în perioada 1975-1980.

De aceea, ținând cont și de evoluțiile globale ale pieței turistice, este absolut necesară creșterea standardelor de calitate a spațiilor de cazare de tipul hotelurilor, moteluri și campinguri, cabane și hoteluri pentru tineret, structuri de cazare pe vapoare/pontoane. În plus, aceleași atribute caracterizează și structurile de agrement turistic, care furnizează facilitățile de petrecere a timpului liber.

Obiective:

- Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare;
- Crearea / extinderea structurilor de agrement turistic, în vederea creșterii numărului de turiști și a duratei sejurului;
- Diversificarea serviciilor turistice.

Activități eligibile și operațiuni (proiecte)

- **Reabilitarea / modernizarea / extinderea structurilor de cazare cu utilitățile corespunzătoare, inclusiv training pentru utilizarea echipamentului (dacă nu este inclus în pachetul oferit de furnizor):**

Structurile de cazare eligibile pentru finanțare sunt: hoteluri, moteluri, pensiuni turistice, campinguri, cabane, hoteluri pentru tineret;

- Modernizare structuri de cazare: renovare, reabilitare, extindere, amenajare (interior și fațadă, grupuri sanitare, camere / spații pentru persoane cu handicap locomotor), izolare fonică, extindere spații de cazare, modernizare sistem de utilități, amenajare parcare / garaje, iluminat exterior ;
- Dotare structuri de cazare cu echipamente specifice (inclusiv echipamente ecologice pentru alimentare cu energie electrică, spălătorie), ascensor.

Sunt exceptate de la finanțare :

- structurile de cazare de tipul apartamentelor sau camerelor de închiriat în locuințe familiale sau în clădiri cu altă destinație (conform Ordinului 510 / 2002);
- Pensiunile cu mai puțin de 10 camere din spațiul rural;
- Pensiunile agro-turistice.

- **Crearea / extinderea / reabilitarea structurilor de agrement turistic cu utilitățile aferente, inclusiv training pentru utilizarea echipamentului (dacă nu este inclus în pachetul oferit de furnizor), cum sunt :**

- amenajare piscine, ștranduri, bazine de kinetoterapie;
- terenuri de mini-golf, tenis, paint-ball, echitație;
- transport feroviar de interes turistic pe cale ferată cu ecartament îngust, în zone de deal și de munte,
- amenajarea de porturi turistice, inclusiv a debarcaderelor amplasate pe lacuri de agrement;
- Amenajarea de piste pentru cicloturism;
- Amenajarea de noi pârtii de schi (inclusiv construirea de instalații de transport pe cablu pentru persoane, instalarea de echipamente pentru producerea zăpezii artificiale, instalarea echipamentelor pentru iluminatul nocturn al pârtiilor de schi, dotarea cu echipamente pentru întreținerea pârtiilor de schi);
- amenajarea, dezvoltarea sau reabilitarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă: echiparea cu instalațiile și echipamentele corespunzătoare;
- amenajări specifice sporturilor nautice;
- amenajări pentru practicarea pescuitului sportiv.

Sunt exceptate de la finanțare :

- unități de alimentație publică cum sunt: restaurante, baruri, discoteci, cazinouri etc situate în afara spațiilor de cazare.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanți

- Autorități ale administrației publice locale;
- Firme private, cu activitate în domeniul turismului, *cu excepția microîntreprinderilor din spațiul rural.*

Areale/Zone și/sau grupuri țintă

Localități turistice și localități cu potențial turistic.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Turism</i>
57	Asistență pentru îmbunătățirea serviciilor turistice

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban
05	Zone rurale

Criteria de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criteria de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criteria de eligibilitate

- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului și sau al clădirilor sau după caz, concesionar terenului / clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectul are studiul de fezabilitate;
- Solicitantul de proiect trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru tipul respectiv de proiect;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 3;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului;
- Proiectul trebuie să fie în concordanță cu planurile de amenajare a teritoriului și să aibă autorizațiile specifice necesare (de mediu, construcții, urbanism, etc.);
- Proiectul trebuie să respecte normele legislative privind protecția obiectivelor de patrimoniu și a obiectivelor naturale, siguranța turistului, protecția mediului);
- Existența căii de acces către obiectivul propus spre reabilitare.

➤ Criteria de evaluare

- Impactul proiectului asupra dezvoltării turismului în zonă și utilizarea resurselor existente (gradul în care proiectul contribuie la creșterea numărului de turiști / vizitatori în obiectivele reabilitate / structurile de agrement create);
- Crearea de locuri de muncă;
- Gradul în care proiectul propus contribuie la scoaterea din izolare a zonei în care este implementat;
- Gradul în care proiectul contribuie la menținerea specificității zonei în care este implementat;

- Calitatea căii de acces către obiectivul propus spre reabilitare / dotare;
- Proiectele trebuie să fie sustenabile după încetarea finanțării;
- Proiectul propune o abordare integrată – conține activități de dotare / modernizare a structurilor de cazare, dezvoltarea structurilor de agrement etc..

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicator	U.M.	Nivelul de Bază	An de bază	Sursa	Obiectiv final (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Proiecte de investiții realizate	Nr.			Rapoarte Monitorizare POR / SMIS	
Firme sprijinite	Nr.			Rapoarte Monitorizare POR / SMIS	
REZULTAT					
Creșterea numărului de turiști în structurile de cazare reabilitate	Nr.			Rapoarte evaluare POR/ Anchetă de teren	
Structuri de cazare care au trecut la un standard de calitate superior	Nr.			Rapoarte evaluare POR/ Anchetă de teren	
IMPACT					
Locuri de muncă nou create (cu program parțial sau integral) la 2 ani după implementarea proiectului					

Organismul competent pentru efectuarea plăților către beneficiari

MIE - Autoritatea de certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

Reabilitări / modernizări / dotării / structuri de cazare

- Costul total minim al unui proiect : 200.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect: 5 000.000 Euro

Crearea / extinderea / reabilitarea structurilor de agrement turistic

- Costul total minim al unui proiect: 200.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect: 20.000.000 Euro

Plan financiar

-Euro -

Buget total	192.650.000
Contribuția comunitară (FEDR)	163.750.000
Contribuția națională	28.900.000
-Buget de Stat	25.050.000
-Buget Local	3.850.000

- **Autorități ale administrației publice locale și centrale** care fac dovada proprietății asupra terenului/clădirilor sau le dețin în concesiune pentru cel puțin 10 ani:
  - Contribuție FEDR 85 %
  - Buget de stat 13 %
  - Buget local 2 %

- **Societăți comerciale**
  - **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mari :**
    - Contribuție FEDR:
      - maxim 40% pentru Reg București Ilfov
      - maxim 50% pentru celelalte Regiuni
    - Contribuția proprie:
      - minim 60% pentru Reg București Ilfov
      - minim 50% pentru celelalte Regiuni

  - **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mijlocii :**
    - Contribuție FEDR:
      - maxim 50% pentru Reg București Ilfov
      - maxim 60% pentru celelalte Regiuni
    - Contribuția proprie:
      - minim 50% pentru Reg București Ilfov
      - minim 40% pentru celelalte Regiuni

  - **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mici :**
    - Contribuție FEDR:
      - maxim 60% pentru Reg București Ilfov
      - maxim 70% pentru celelalte Regiuni
    - Contribuția proprie:
      - minim 40% pentru Reg București Ilfov
      - minim 30% pentru celelalte Regiuni

Ajutorul de stat

Investițiile finanțate din cadrul acestui domeniu de intervenție nu intră sub incidența prevederilor ajutorului de stat.

Respectarea principiului durabilității și egalității șanselor

Mediu

Toate proiectele trebuie să respecte legislația națională în domeniul protecției mediului. Dezvoltarea durabilă a turismului trebuie să se realizeze în concordanță cu planurile de amenajare ale teritoriului, care precizează normele tehnice de realizare a structurilor de agrement turistic. De asemenea, vor fi finanțate proiectele care vor implementa soluții prietenoase mediului înconjurător, cum sunt: utilizarea de materiale ecologice, a unor surse de energie neconvenționale, a echipamentelor cu un consum energetic / de apă eficient, creșterea suprafețelor ocupate de spațiile verzi, promovarea și diseminarea unui stil de viață prietenos mediului înconjurător, conservarea patrimoniului turistic, natural și cultural.

Egalitatea de șanse

Vor avea prioritate la finanțare acele investiții care vor avea prevăzute spații speciale de acces în vederea asigurării accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, îndeplinind astfel prevederile legislației în vigoare cu privire la accesul în structurile de utilitate publică.

III.5. Axa Prioritară 5: Dezvoltare urbană durabilă

Fundamentare și Obiective

Procesul de restructurare a economiei românești după anul 1990, generat de declinul activităților industriale, îndeosebi ale industriei grele, a afectat profund orașele României, inițial orașele mici și mijlocii cu activități mono industriale, iar ulterior și centre urbane vechi, cu tradiții industriale. Diminuarea numărului locurilor de muncă în întreprinderile industriale, în condițiile în care numărul locurilor de muncă în activități terțiare nu a crescut suficient de mult pentru a absorbi forța de muncă din industrie, a făcut ca România să se confrunte cu un fenomen unic în Europa, anume migrația definitivă a populației de la oraș, la sat, dar și o „migrație de week-end și concedii” ale cetățenilor care și-au redobândit pământul moștenit, în parcele mici de terenuri, care se adaugă celor care practică o agricultură de subzistență.

Diminuarea veniturilor populației de la orașe și legat de acestea, a bugetelor autorităților locale, au dus la restrângerea investițiilor publice în infrastructura de bază a orașelor, la deteriorarea vieții cetățenești, cu impact asupra calității vieții locuitorilor din mediul urban.

Este cazul deopotrivă al zonelor periferice ale orașelor dar și a zonelor centrale ale acestora, unde clădiri de mare valoare istorică, culturală și artistică sunt abandonate sau într-o stare avansată de degradare, locuite de minorități etnice sau categorii de populație marginalizate.

De asemenea, aceste zone înregistrează un grad ridicat de deteriorare a spațiilor publice: străzi cu pavaj/asfalt deteriorat, iluminat stradal incomplet și/sau inadecvat, suprafață redusă a parcurilor și zonelor de recreere, etc. această situație este agravată de absența sau caracterul limitat al activităților antreprenoriale, ceea ce face ca bugetul acestor comunități să nu poată face față cerințelor de refacere a infrastructurii urbane de bază, de punere în valoare a unor vechi areale urbane, care ar putea atrage micii întreprinzători, sau de sprijinire a categoriilor dezavantajate.

Pentru a contribui la rezolvarea unor astfel de probleme complexe, vor fi finanțate în cadrul acestei priorități a POR proiecte integrate ale unor orașe mici sau areale clar delimitate spațial în cadrul orașelor mijlocii și mari, așa-numitele "zone de acțiune urbană". Avantajul acestei abordări integrate constă în faptul că se pot rezolva simultan o serie de probleme între care există relații de interdependență și care afectează și arealele adiacente zonei de intervenție propriu-zise.

Un proiect integrat cuprinde acțiuni de reabilitare a mediului construit degradat, de dezvoltare a activităților antreprenoriale prin sprijinirea IMM și a infrastructurii de afaceri pentru ocuparea forței de muncă, precum și acțiuni de promovare a incluziunii sociale, a acelor categorii de populație marginalizate și dezavantajate.

Obiective:

- *Obiectivul general* al acestei axe prioritare îl constituie regenerarea / revitalizarea orașelor cu potențial de creștere economică.

Operațiuni/ activități eligibile

- **Reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea serviciilor urbane** prin investiții cum sunt:
  - finalizarea și/sau renovarea clădirilor abandonate (și pregătirea lor pentru noi tipuri de activități economice și sociale);
  - restaurarea clădirilor de importanță istorică și culturală;
  - demolarea clădirilor și/sau a structurilor aflate într-o stare avansată de degradare, care nu aparțin patrimoniului național cultural și amenajarea terenurilor degradate /neutilizate, pentru construcția de clădiri de utilitate publică sau spații verzi ;
  - dezvoltarea și/sau reabilitarea infrastructurii și utilităților publice urbane, respectiv reabilitarea străzilor orășenești, inclusiv a infrastructurii aferente și refacerea spațiilor publice și a diferitelor tipuri de infrastructurii urbane (pavaje, trotuare, iluminat public etc.);
  - crearea și/sau conservarea spațiilor verzi și pentru recreere;
  - investiții pentru îmbunătățirea mobilității populației din zonele de acțiune urbană:
    - construirea de stații pentru autobuze, tramvaie și troleibuze sau modernizarea celor existente; construirea de terminale intermodale în

- scopul îmbunătățirii integrării diferitelor moduri de transport public urban;
  - extinderea și/sau modernizarea rețelei liniilor de tramvai și infrastructurii pentru troleibuze;
  - achiziționarea de mijloace de transport ecologice;
  - construirea de piste pentru bicicliști.
- renovarea locuințelor:
  - renovarea clădirilor rezidențiale colective (exceptând ariile din interiorul locuințelor), incluzând:
    - înnoirea părților structurale principale ale clădirilor, acoperiș, fațadă, casa scârilor, coridoarele interioare și exterioare, intrările și exterioarele acestora, lift;
    - instalațiile tehnice ale clădirilor (rețeaua de distribuție a apei și canalizare, instalațiile electrice, instalațiile contra incendiilor, sistemul de ventilație, sistemul de colectare a gunoiului, etc);
    - acțiuni de eficientizare energetică incluzând renovarea sistemului de încălzire și a izolației, centralelor termice, rețelelor de distribuție a căldurii și promovarea surselor de energie regenerabilă.
  - Renovarea și schimbarea folosinței clădirilor existente pentru asigurarea de locuințe sociale;
- Achiziționarea de echipamente de informare și comunicare pentru accesul larg al cetățenilor la servicii publice.

➤ **Dezvoltarea mediului de afaceri** prin:

- Sprijinirea creării și dezvoltării IMM prin acordarea de granturi pentru investiții în activități de producție și servicii, îndeosebi pentru achiziționarea de echipamente și tehnologii moderne, prietenoase mediului;
- Sprijinirea creării infrastructurii necesare afacerilor (parcuri de afaceri, centre logistice, etc).

➤ **Reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea serviciilor sociale** prin *investiții* cum sunt:

- Reabilitarea și/sau crearea - prin amenajarea unor spații existente - a infrastructurii sociale a zonei de acțiune urbană: centre de îngrijire a copiilor, centre pentru bătrâni, centre de asistență pentru persoanele cu deficiențe, centre pentru tineret, persoane aflate în dificultate etc, și dotarea lor cu echipamente specifice, inclusiv achiziționarea de echipamente de informare și comunicare;
- Îmbunătățirea serviciilor sociale, cum sunt prevenirea extinderii fenomenului „copiii străzii”, sprijinirea mamelor singure și a altor femei cu probleme de reintegrare pe piața muncii, etc.;

- Achiziționarea de echipamente necesare pentru creșterea siguranței și prevenirea criminalității (sisteme de supraveghere, etc).;

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect individual

36 luni

Durata maximă de implementare a proiectului integrat

Până la 30 iunie 2015

Solicitanți

Autorități ale administrației publice locale.

Areale /zone și/sau grupuri țintă

Cartiere sau areale clar delimitate spațial în cadrul orașelor, caracterizate prin deteriorarea mediului fizic și natural, declinul activităților economice și pondere importantă a unor grupuri de populație dezavantajate, cu minim 20.000 locuitori.

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Regenerare urbană și rurală</i>
61	Proiecte integrate de regenerare urbană și rurală

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
01	Urban

Criterii de evaluare strategică a proiectului integrat

- Contribuția proiectului integrat la realizarea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului integrat la realizarea strategiei de dezvoltare a Regiunii;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel regional din fonduri publice.

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectului integrat

➤ Criterii de eligibilitate a proiectului integrat:

- Solicitantul trebuie să facă dovada capacității de finanțare;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă (proprie sau prin delegare) de implementare a proiectului;
- Proiectul integrat trebuie să conțină și strategia de dezvoltare a zonei de acțiune urbană;
- Proiectul integrat trebuie să se încadreze în domeniile eligibile prin POR;
- Proiectul integrat trebuie să fie în concordanță cu Planurile de Amenajare a Teritoriului și Urbanism;
- Durata maximă de implementare a proiectului integrat nu trebuie să depășească 30 iunie 2015;
- Proiectul integrat trebuie să conțină proiecte individuale din **cel puțin două domenii de intervenție** (reabilitarea infrastructurii urbane, sprijinirea dezvoltării antreprenoriatului, reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea serviciilor sociale), dintre care, obligatoriu, *reabilitarea infrastructurii urbane*;
- Proiectul integrat trebuie să fie implementat în zone urbane ("zonele de acțiune urbană") care îndeplinesc **cel puțin trei** din următoarele criterii de eligibilitate:
  - Nivel scăzut/declinul activităților economice, închiderea unor activități industriale tradiționale;
  - Nivel ridicat al șomajului;
  - Nivel ridicat al sărăciei, exprimat prin venituri scăzute și excluziune socială;
  - Populație numeroasă aparținând unor grupuri etnice și/sau minoritare marginalizate;
  - Nivel scăzut de educație, rată de calificare scăzută, și rată ridicată de abandon școlar;
  - Nivel redus al securității locuitorilor, respectiv nivel ridicat al delincvenței, criminalității, consumului de droguri și/sau violenței;
  - Trenduri demografice negative;

- Un mediu construit distrus / părăsit / deteriorat.
- Proiectul integrat trebuie să fie implementat în areale urbane ("zonele de acțiune urbană") cu o populație de cel puțin 20.000 de locuitori.

➤ ***Criterii de evaluare a proiectului integrat***

- Perioada de implementare estimată de solicitant pentru realizarea acțiunilor conținute în Proiectul integrat să fie realistă;
- Bugetul estimat al Proiectul integrat pentru implementarea acțiunilor prevăzute să fie fezabil;
- Proiectul integrat dovedește/justifică existența unui impact economic pozitiv atât asupra zonei vizate cât și a întregului oraș (creșterea atractivității „zonei de acțiune urbană”, crearea de noi locuri de muncă, etc);
- Proiectul integrat respectă politicile orizontale privind mediul, societatea informațională și egalitatea de șanse;
- Proiectul integrat vizează zone cu nivel scăzut și/sau declin al activităților economice, închiderea unor întreprinderi industriale tradiționale etc.;
- Proiectul integrat se adresează unor zone cu nivel ridicat al șomajului /șomajul de lungă durată /șomajul tinerilor;
- Proiectul integrat vizează zone cu populație numeroasă aparținând unor grupuri etnice minoritare (populație rromă, etc);
- Proiectul integrat vizează zone cu mediu construit distrus / deteriorat;
- Solicitantul face dovada respectării principiului parteneriatului (cu implicarea tuturor actorilor relevanți, vizați de proiect) în procesul de elaborare a proiectului.

Proiectele individuale

După aprobarea, în urma procesului de evaluare, a proiectului integrat, solicitantul va depune minim 2 proiecte individuale - componente ale proiectului integrat - din domenii diferite (infrastructură și servicii urbane, mediu de afaceri, infrastructură și servicii sociale) cu studii de fezabilitate și proiecte tehnice.

Criterii de evaluare strategică a proiectului individual

- Contribuția proiectului individual la realizarea obiectivelor proiectului integrat;
- Complementaritatea cu alte proiecte realizate la nivel “zonei de acțiune urbană”/ orașului din fonduri publice.

Criteria de eligibilitate și evaluare a proiectelor individuale:

Infrastructură și servicii urbane

Criteria de eligibilitate a proiectelor individuale:

- Proiectul individual trebuie să se regăsească între acțiunile prevăzute în cadrul proiectului integrat;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului/clădirii sau după caz concesionar al terenului/clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectul trebuie să aibă studiu de fezabilitate și avizele corespunzătoare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile financiare ale proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru un proiect individual;
- Proiectele propuse trebuie să respecte cerințele Planurilor de Amenajare a Teritoriului și a Planurilor de Urbanism și să dețină avizele corespunzătoare studiului de fezabilitate.

Criteria de evaluare a proiectelor individuale:

- Proiectul are impact favorabil asupra dezvoltării zonei de acțiune urbană (atragera investitorilor, crearea de locuri de muncă , etc.), precum și asupra mediului ambiant;
- Proiectul este sustenabil – existența surselor financiare necesare funcționării, întreținerii și/sau reparării, după terminarea proiectului.

Infrastructură de afaceri

Criteria de eligibilitate a proiectelor individuale:

- Proiectul trebuie să se regăsească între acțiunile prevăzute în cadrul proiectului integrat;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului/clădirii sau după caz concesionar al terenului/clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectul trebuie să aibă studiu de fezabilitate / plan de afaceri;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile financiare ale proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru un proiect individual;
- Proiectele propuse trebuie să respecte cerințele Planurilor de Amenajare a Teritoriului și a Planurilor de Urbanism și să dețină avizele corespunzătoare studiului de fezabilitate.

Criteria de evaluare proiecte individuale:

- Proiectul are impact favorabil asupra dezvoltării zonei de acțiune urbană (atragera investitorilor, crearea de locuri de muncă, etc.), precum și asupra mediului ambiant;
- Proiectul este sustenabil – existența surselor financiare necesare, după terminarea proiectului;
- Ponderea activităților de transfer tehnologic, cercetare/ dezvoltare/ inovare.

Întreprinderi Mici și Mijlocii

Criteria de eligibilitate:

- Schema de finanțare trebuie să se regăsească între acțiunile prevăzute în cadrul proiectului integrat;
- Durata schemei de finanțare să nu depășească 30 iunie 2015;
- Valoarea schemei de finanțare se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru un proiect individual;
- Capacitatea solicitantului de implementare a schemei de finanțare a IMM;
- Schema de finanțare să aibă autorizare pentru Ajutorul de stat , dacă este cazul.

Criteria de evaluare proiecte individuale:

- Justificarea necesității sprijinirii IMM din zona de acțiune urbană (existența piețelor pentru produsele /serviciile etc. IMM –lor sprijinite, crearea de locuri de muncă pentru șomerii de lungă durată, tineri, etc).

Infrastructurii și servicii sociale:

Criteria de eligibilitate a proiectelor individuale:

- Proiectul individual trebuie să se regăsească între acțiunile prevăzute în cadrul proiectului integrat;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de proprietar al terenului/clădirii sau după caz concesionar al terenului/clădirii, pe o durată de minim 10 ani;
- Proiectul trebuie să aibă studiu de fezabilitate și avizele corespunzătoare;
- Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului să nu fi fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani;
- Costurile financiare ale proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute pentru un proiect individual;
- Proiectele propuse trebuie să respecte cerințele Planurilor de Amenajare a Teritoriului și a Planurilor de Urbanism și să dețină avizele corespunzătoare studiului de fezabilitate;

- dovada instruirii și/sau calificării profesionale a persoanelor aparținând unor grupuri marginalizate (șomeri, minorități etnice, îndeosebi etnia rroma, etc) din zona de acțiune urbană, realizată prin alte programe (POS Resurse Umane etc).

Criterii de evaluare a proiectelor individuale:

- Proiectul are impact favorabil asupra sprijinirii procesului de incluziune socială în zona de acțiune urbană;
- Proiectul este sustenabil – existența surselor financiare necesare funcționării, întreținerii și/sau reparării, după terminarea proiectului;

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori	U.M.	Nivelul de Bază	An de bază	Sursa	Obiectiv final (2013)
OUTPUT/IMPLEMENTARE					
Proiecte de regenerare urbană finanțate	Nr			Rapoarte Monitorizare POR	40?
Clădiri publice renovate/ reabilitate	M ²			Rapoarte Monitorizare POR	
Străzi orășenești construite/ reabilitate /modernizate inclusiv trotuare și piste pentru bicicliști	Km ²			Rapoarte Monitorizare POR	
Rețea de tramvai/troleibuz extinsă/reabilitată	Km			Rapoarte Monitorizare POR	
Locuințe reabilitate/modernizate	Nr			Rapoarte Monitorizare POR /	
IMM create /sprijinite în zonele de acțiune urbană	Nr			Rapoarte Monitorizare POR	
Centre sociale înființate/reabilitate	Nr			Rapoarte Monitorizare POR	
Spații verzi create/reabilitate	M ²			Rapoarte Monitorizare POR	
REZULTAT					
Persoane beneficiare ale implemen - tării proiectelor integrate urbane	Nr			Rapoarte evaluare POR Anchete de teren	800.000?
Locuri de muncă nou create în zonele de acțiune urbană -	Nr			Rapoarte evaluare POR/ Anchete de teren	3.000?
Persoane beneficiare de servicii sociale acordate de centrele sociale care au beneficiat de sprijin prin proiectele integrate urbane	Nr			Rapoarte evaluare POR/ Anchete de teren	

Organismul competent pentru efectuarea plăților către beneficiari

MIE - Autoritatea de Certificare și Plată

Mărimea alocărilor financiare

1) Proiect integrat

- Costul total minim al unui proiect integrat: 10.000.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect integrat: 50.000.000 Euro

2) Proiect individual

- Costul total minim al unui proiect individual: 500.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect individual: 25.000.000 Euro

Planul Financiar

- euro-

Buget total	655.000.000
Contribuția comunitară (FEDR)	556.750.000
Contribuția națională	98.250.000
- Buget de Stat	85.150.000
- Buget Local	13.100.000

Proiecte de infrastructură /servicii urbane și sociale publice:

Finanțare din fonduri Europene (FEDR) - Maxim 85% din totalul costurilor eligibile ale proiectului

Cofinanțare din fonduri de la bugetul de stat și bugetele locale:

- din bugetul de stat – MFP - minim 13% din totalul costurilor eligibile
- din bugetele locale – minim 2% din total costurilor eligibile

Proiecte IMM:

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mici :**
  - Contribuție FEDR:
    - maxim 60% pentru Reg București Ilfov
    - maxim 70% pentru celelalte Regiuni
  - Contribuția proprie:
    - minim 40% pentru Reg București Ilfov
    - minim 30% pentru celelalte Regiuni

- **Societăți Comerciale – Întreprinderi Mijlocii :**

- Contribuție FEDR:

- maxim 50% pentru Reg București Ilfov
- maxim 60% pentru celelalte Regiuni

- Contribuția proprie:

- minim 50% pentru Reg București Ilfov
- minim 40% pentru celelalte Regiuni

Ajutor de stat

- Intrucât IMM nu beneficiază de fonduri de la bugetul de stat sau bugetele locale, ci numai de fonduri comunitare, schemele de finanțare a IMM în cadrul proiectelor integrate de regenerare urbană nu intră sub incidența regulii ajutorului de stat;
- Activitățile de reabilitare a clădirilor de importanță istorică finanțate în cadrul proiectelor integrate nu intră sub incidența ajutorului de stat chiar dacă proprietarul clădirii contribuie la cofinanțarea proiectului;

Pot fi două situații, ambele în afara ajutorului de stat:

- FEDR + contribuție privată
- FEDR + contribuție publică (național și /sau local)

Respectarea principiilor durabilității și egalității șanselor

Mediu

Această axă prioritară (domeniu de intervenție) conține explicit activități care să conducă la îmbunătățirea mediului în zonele urbane degradate: crearea de spații verzi, reabilitarea termică a clădirilor de locuit, introducerea unui transport ecologic, reabilitarea arealelor degradate (terenuri degradate, situri industriale abandonate, etc), reabilitarea infrastructurilor publice uzate.

Egalitatea de șanse

Proiectele integrate de regenerare urbană vor viza, prin componenta de promovare a incluziunii sociale, sprijinirea grupurilor sociale marginalizate și dezavantajate. Vor fi finanțate în cadrul proiectelor integrate de regenerare urbană activități care să sprijine inserția pe piața muncii a persoanelor dezavantajate (șomeri, persoane cu o pregătire insuficientă, tineri, etc), în special prin cursuri de instruire și acordarea de locuințe sociale. O atenție specială se va acorda persoanelor aparținând minorității rrome, pentru a le ajuta să se integreze pe piața muncii și a le asigura condiții civilizate de locuire .

Societatea informațională

În ceea ce privește societatea informațională, una dintre activitățile eligibile este dotarea cu echipamente IT a clădirilor publice reabilitate în cadrul proiectelor integrate de regenerare

urbană și acordarea de cursuri de instruire a populației pentru a putea utiliza serviciile informatice de interes public.

III.6. Axa Prioritară 6: Asistență Tehnică

Fundamentare și obiective

Pentru ca Programul Operațional Regional să fie implementat în cele mai bune condiții și să se asigure calitatea și gradul de coerență al acțiunilor, precum și utilizarea eficientă a fondurilor alocate acestui program, este necesar ca Autoritatea de Management și Organismele Intermediare să fie sprijinite prin intermediul asistenței tehnice.

Asistența tehnică se acordă conform prevederilor art. 44 al propunerii Regulamentului Consiliului privind dispozițiile generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, prezentată de Comisie (COM(2004)492 final, 14.7.2004), referitor la asistența tehnică acordată Statelor Membre, în care se menționează: *“pentru fiecare program operațional, fondurile pot finanța activități de pregătire, management, monitorizare, evaluare, informare și control, precum și activitățile pentru întărirea capacității administrative privind implementarea Fondurilor Structurale”*

Pentru a defini asistența tehnică necesară implementării Programului Operațional Regional, s-a luat în considerare Sistemul de Implementare al Programului Operațional Regional, integrat în documentul ce va fi transmis Comisiei Europene pentru începerea negocierilor.

Conform Hotărârii Guvernului Nr 402/2004, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional a fost desemnat Ministerul Integrării Europene, prin intermediul Direcției Generale pentru Dezvoltare Regională, iar conform Hotărârii Guvernului Nr. 243/2006 s-a constituit Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional.

Organismele intermediare pentru implementarea domeniilor de intervenție ale Programului Operațional Regional sunt cele opt Agenții pentru Dezvoltare Regională. Contractele de servicii privind delegarea de atribuții vor fi încheiate pe toată durata programului de către Autoritatea de Management a POR cu fiecare Agenție de Dezvoltare Regională. Contractele vor include condiții referitoare la:

- Structura organizațională a organismelor intermediare și separarea funcțiilor;
- Păstrarea unui nivel corespunzător al personalului calificat și monitorizarea programelor de instruire;
- Menținerea rețelelor informatice;
- Atingerea unui standard recunoscut de management.

Obiectiv

- Obiectivul acestei axe prioritare îl constituie sprijinirea implementării în condiții de eficiență și transparență a Programului Operațional Regional.

Acest obiectiv va fi atins prin intermediul Strategiei de Asistență Tehnică aprobată de Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional Regional.

Operațiuni și activități eligibile (proiecte)

- **Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional**
  - sprijinirea Autorității de Management și a Organismelor intermediare (inclusiv costuri de personal) în implementarea diferitelor etape ale POR, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, pregătirea, selecția, monitorizarea, evaluarea, controlul și audit;
  - achiziția și instalarea echipamentelor IT (altele decât cele procurate prin POAT) necesare pentru managementul și implementarea programului;
  - achiziția și instalarea echipamentelor birotice necesare pentru managementul și implementarea programului;
  - sprijinirea organizatorică și logistică a Comitetului de Monitorizare a POR și a celorlalte Comitete pentru POR;
  - evaluarea POR, inclusiv pentru următoarea perioadă de programare;
  - evaluările pentru proiectele implementate, inclusiv evaluări continue și la fața locului;
  - elaborarea de studii pentru fundamentarea POR;
  - cheltuieli salariale ale personalului implicat în pregătirea, selecția, evaluarea, monitorizarea, controlul și auditul programului;
  - cursuri de training în vederea îmbunătățirii cunoștințelor personalului din cadrul Autorității de Management și a Organismelor Intermediare;
  - studii de impact pentru rapoartele anuale de implementare.
- **Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR**
  - pregătirea și distribuirea materialelor informative și publicitare (documente oficiale POR, manuale de proceduri, ghiduri ale solicitanților, broșuri, alte publicații);
  - pregătirea și publicarea materialelor pentru presă;
  - proiectarea și managementul web-site-ului, dezvoltarea și mentenanța site-ului;
  - organizarea de seminarii, evenimente;
  - pregătirea și distribuirea materialelor publicitare (obiecte, buletine informative, postere, etc);
  - organizarea de conferințe, forumuri, prezentări, caravane de informare, traininguri pentru beneficiari;
  - evaluarea activităților de informare și publicitare, precum și a rezultatelor obținute;

- informarea privind „bunele practici” pentru promovarea utilizării corecte și eficiente a fondurilor publice.

Toate materialele publicitare și de informare vor avea siglele UE și POR.

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile vor fi în conformitate cu prevederile Regulamentelor Uniunii Europene, detaliate în Ghidul solicitantului.

Durata operațiunilor (proiectelor)

2007-2013

Durata maximă de implementare a unui proiect

24 luni

Solicitanții proiectelor

- Autoritatea de Management a POR
- Organismele intermediare POR
- Alte structuri implicate în gestiunea POR

Grupuri țintă

- Autoritatea de Management POR, Organismele Intermediare, alte structuri implicate în gestiunea POR pentru activități de implementare a POR;
- Potențialii beneficiari de proiecte de investiții finanțabile prin POR, organizații economice, sociale și profesionale, publicul larg (pentru activitățile de informare și publicitate).

Categorizarea intervențiilor

- Tema prioritară

Cod	Tema prioritară
	<i>Asistență tehnică</i>
82	Pregătire, implementare, monitorizare și control
83	Evaluare și studii; informare și comunicare

- Forma de finanțare

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- Dimensiunea teritorială

Cod	Tipul de teritoriu
00	Nu se aplică

Criterii de evaluare strategică a proiectelor

- Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice ale Programului Operațional Regional 2007-2013;
- Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor strategiei de asistență tehnică pentru implementarea POR .

Criterii de eligibilitate și evaluare a proiectelor

➤ Criterii de eligibilitate a proiectelor:

- Proiectul trebuie să se încadreze în domeniile eligibile în cadrul Programului Operațional Regional;
- Solicitantul de proiect dovedește calitatea de organism implicat în gestionarea POR;
- Costurile financiare ale proiectului se încadrează în limitele financiare prevăzute;
- Graficul plăților efectuate de către beneficiar către contractor să nu depășească 30 iunie 2015;
- Proiectul este în conformitate cu activitățile eligibile în cadrul axei prioritare 5;
- Solicitantul să fie eligibil în cadrul axei prioritare 5;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitate administrativă de implementare a proiectului.

➤ Criterii de evaluare a proiectelor:

- Justificarea necesității proiectului;
- Rezultatele estimate ale implementării proiectelor;
- Corelarea cu etapele implementării POR;
- Complementaritatea cu alte proiecte în domeniul asistenței tehnice, finanțate din fonduri publice.

Obiective cuantificate - Indicatori

Indicatori de Program	Unitate de măsură	Nivelul de Baza	An de bază	Sursă	Obiectiv (2013)
Output/Implementare					
Comitete de monitorizare/ implementare POR organizate	Nr	0	2007	Rapoarte Monitorizare POR/ Rapoarte evaluare	
Participanți la cursurile de training organizate	Nr.	0	2007	Rapoarte Monitorizare POR/ Rapoarte evaluare	
Activități publicitare și de informare	Nr.	0	2007	Rapoarte Monitorizare POR/ Rapoarte evaluare	

Organismul competent care efectuează plățile către beneficiari

MIE - Direcția de Certificare și Plăți Programe

Mărimea alocărilor financiare

- Costul total minim al unui proiect: 3.000 Euro
- Costul total maxim al unui proiect: 2.000.000 Euro

Planul financiar

-Euro -

Buget total	115.590.000
Contribuția comunitară (FEDR)	98.250.000
Contribuția națională	17.340.000

- **Contribuție FEDR 85 %**
- **Buget de stat 15 %**

Ajutor de stat

Acest domeniu de intervenție nu intră sub incidența ajutorului de stat.

Respectarea principiilor durabilității și egalității de șanse

Protecția mediului

Domeniile de intervenție vor contribui la mai buna implementare a principiilor dezvoltării durabile.

Egalitatea de șanse

Domeniile de intervenție vor contribui la monitorizarea implementării politicii privind egalitatea de șanse.

Societatea informațională

Domeniile de intervenție vor promova aplicarea metodelor moderne de management prin intermediul IT, precum și activitățile de informare și publicitate.